
- efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Herman Nielsen
Trehøjevej 17
8882 Fårvang

Godkendelsesdato: 27. juni. 2012
Silkeborg Kommune
Teknik- og Miljøafdelingen
Søvej 1
8600 Silkeborg
Telefon nr. 8970 1000
teknisk@silkeborg.dk
www.silkeborgkommune.dk

1 INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Indholdsfortegnelse	0
0	Indledning	4
1	Resumé og samlet vurdering	5
1.1	Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2	ikke teknisk resumé.....	5
1.3	Afgørelse om miljøgodkendelse	8
1.4	Vilkår	10
1.5	Offentlighed	13
1.6	Klagevejledning	15
2	Generelle forhold	19
2.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	19
2.2	Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold	20
2.3	Gyldighed.....	20
2.4	Retsbeskyttelse.....	20
2.5	Revurdering af miljøgodkendelsen	20
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	21
3.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	21
3.2	Placering i landskabet	24
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift	26
4.1	Husdyrhold og staldindretning.....	26
4.2	Ventilation.....	28
4.3	Fodring	29
4.4	Ensilage	29
4.5	forbrug af råvarer, Energi- og vandforbrug	30
4.6	Spildevand herunder regnvand.....	33
4.7	Affald	35
4.8	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	36

5	Gødningsproduktion og -håndtering.....	38
5.1	Gødningstyper og mængder	38
5.2	Flydende husdyrgødning	39
5.3	Gylleforsuring	40
5.4	Gylleseparering	41
5.5	Gyllekøling.....	41
5.6	Fastgødning inkl. dybstrøelse	41
5.7	Anden organisk gødning	42
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	43
6.1	Ammoniak og natur	43
6.2	Lugt	46
6.3	Fluer og skadedyr.....	48
6.4	Transport	49
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	51
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	51
6.7	Lys.....	52
7	Påvirkning fra arealerne	53
7.1	Udbringningsarealerne	53
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	53
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	53
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	54
7.5	Kvælstof til grundvand.....	54
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	55
9	Alternative løsninger og 0-alternativet	63
9.1	Alternative løsninger kun § 12.....	63
9.2	0-alternativ	63
10	Husdyrbrugets ophør.....	64
11	Egenkontrol og dokumentation	65

12	Bilag.....	67
12.1	Eksisterende Stald	67
12.2	Plantegning vest	68
12.3	Plantegning – ØST	69
12.4	Principskitse mellem opsamlingsstanken til vand fra plansiloen og fortanken ved stalden... 70	
12.5	Erklæring om opbevaringskapacitet.....	71
12.6	vejledende emissionsgrænseværdier	73
12.7	Beredskabsplan med tekst og kort	75
12.8	Kort med transport veje fra ejendommen	86
12.9	kort over søer umiddelbart i forbindelse med ejendommen.	87

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Herman Nielsen Trehøjevej 17 8882 Fårvang
Matrikel nr. Ejerlav	Horn by, Tvillum 3g m.fl.
Cvr. nummer P-nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	13918805 1000648713 24982 7400002491
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Herman Nielsen Forten 17, 8860 Ulstrup, 86 46 46 64 21 75 01 01 herman@vellevgaard.dk
Driftsansvarlig	Ejeren
Brugstype	Malkekvæg med opdræt
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 Miljøgodkendelse
Sags nr.	10/36747
Dato for godkendelse	27. juni 2012
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Næste revurdering af godkendelsen	27. juni 2020
Kvalitetssikret af:	Maria Karm

Ansøgers Konsulent:

Miljøkonsulent Hanne Bang,
Gråkjær Miljøcenter
Adresse: Lundvej 24, 8700 Horsens
Tlf.nr. 96 13 55 55, 51 18 28 55
Email: hab@graakjaer.dk

0 INDLEDNING

Når et kvægbrug ønskes udvidet til mere end 75 dyreenheder (DE), skal anlægget med tilhørende udbringningsarealer samt den producerede husdyrgødning godkendes i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der har indarbejdet EU's VVM-direktiv² og IPPC-direktiv².

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 17. maj 2010.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IPPC-direktivet.

---

² Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet)

² Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening med senere ændringer (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control)

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Herman Nielsen ansøger om miljøgodkendelse af ejendommen på Trehøjevej 17, 8882 Fårvang. Der ansøges om:

Udvidelse af besætningen fra 364,06 DE bestående af 270 køer og 16 opdræt fra 0-1,5 mdr. i stor race til 502,37 DE bestående af 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 2 uger. Der pågår rotationskrydsning på ejendommen, hvilket betyder at 2/3 af dyrene er stor race (SDM og RDM) og 1/3 er jersey. I alt søges der om en stigning i DE på 138,31 DE.

Udvidelsen sker udelukkende i eksisterende staldanlæg.

Der etableres en ny asfaltplads til kalvene på ca. 20*40 m.

Herudover etableres der udsprinkling af vand fra plansiloerne.

Herman Nielsen ejer eller lejer følgende andre ejendomme med husdyrproduktion:

Forten 17, 8860 Ulstrup

Karmark Skovvej 7, 8860 Ulstrup

Pinborgvej 3, 8960 Randers SØ

Trehøjevej 31, 8882 Fårvang

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem den 17. maj 2010. Denne miljøgodkendelse gælder kun for Trehøjevej 17, 8882 Fårvang.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Miljøgodkendelsen af Trehøjevej 17 regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal revurderes på baggrund af de erfaringer der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljøpåvirkningen.

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug*³ vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

---

³ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Nye og eksisterende bygninger med besætning, samt anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Produktionens størrelse og fordeling af arealer

Husdyrproduktionen ændres fra 364,06 DE bestående af 270 køer og 16 opdræt fra 0-1,5 mdr. i stor race til 502,37 DE bestående af 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 14 dage.

Der anvendes rotationskrydsning på ejendommen, hvilket betyder at 2/3 af dyrene er stor race (SDM og RDM) og 1/3 er jersey. I alt søges der om en stigning i DE på 138,31 DE.

Der er ingen arealer tilknyttet nærværende ansøgning, da arealerne for ansøgers ejendomme er samlet i miljøansøgningen for Forten 18, 8860 Ulstrup. Ansøgningen for Forten 18 er sendt til Favrskov Kommune juni 2010 og forventes godkendt juni 2012.

Al gylle forarbejdes i Thorsø Miljø- og Biogasanlæg. Dybstrøelse/møg leveres direkte fra stald til forarbejdning ved Biogasanlæg Over Løjstrup (tidligere Green Farm Energy), der står for den videre afsætning af DE.

Bygningsanlæggets placering i omgivelserne

Udvidelsen sker i eksisterende stald, hvor der inddrages ledig plads og indsættes en ekstra malkerobot, der bygges derfor ikke nye bygninger. Herudover etableres ny asfaltplads til kalvene på ca. 20*40 m og udsprinkling af vand fra plansiloerne.

Ejendommen ligger i et landbrugsområde domineret af landbrugsarealer og produktionsejendomme, spredt beplantninger og spredt bebyggelse. Der er ca. 970 m til nærmeste samlede bebyggelse, og ca. 1.070 m til nærmeste by, Fårvang, der ligger nord for ejendommen.

Produktionens påvirkning af omgivelserne herunder emissioner, transport, osv.

Lugt

Da husdyrproduktionen bliver forøget vil det lugte mere fra ejendommen. Da genekriterierne overholdes, og da der ingen beboelser er indenfor 1,2 gange geneafstanden fra ejendommen, vurderes det at omkringboende ikke vil opleve væsentlige lugtgener.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 240 m fra stalden, samlet bebyggelse ca. 970 m (Horn) og byzone ca. 1.070 m (Fårvang) fra stalden.

Transporter til og fra ejendommen

Der vil ikke ske nogen mærkbar ændring i antallet af transportere til og fra ejendommen, da udvidelsen i antallet af køer er begrænset. Anslået medfører ændringen af produktionen på ejendommen at antallet af transportere stiger fra ca. 1.173 til 1.424 årligt.

Da kun en mindre del af transporterne går gennem tættere bebygget område (Horn) og en stor del af transporterne foregår ad mindre kommuneveje eller foregår internt på ejendommen, vurderes det, at transportere ikke vil give anledning til gener for omkringboende.

Husdyrgødning – gylle og dybstrøelse

På ejendommen produceres der ca. 7.971 t gylle og ca. 206 t dybstrøelse. Gyllen leveres til Thorsø

Miljø- og Biogasanlæg og dybstrøelse/møg leveres til Biogasanlæg Over Løjstrup (tidl. Green Farm Energy). Se bilag 12.6

Støv, støj og flue

Ændringen af produktionen på ejendommen forventes ikke at medføre gener i forhold til støv, støj og fluer, da den interne arbejdsgang ikke ændres væsentligt.

Natur på og nær ejendommen og påvirkningen heraf herunder Natura 2000

Ejendommen ligger ikke i bufferzoner, der er beskyttet efter § 7 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug". Nærmeste hede ligger 2.200 meter syd for ejendommen.

Omkring ejendommen er der naturområder beskyttet efter § 3 i "Naturbeskyttelsesloven". Det nærmeste naturområde er en sø der ligger ca. 85 m øst for ejendommen.

Ca. 2,3 km syd for ejendommen ligger et EF-habitatområde/Natura2000 område. Ejendommens udbringningsarealer ligger alle udenfor dette naturområde.

Kravet om reduktion af 25 % ammoniak i forhold til referencestaldsystemet er overholdt, med 610 kg N/år.

Da ammoniakemissionen fra ejendommen kun stiger med 323 N/år vurderes det at naturområderne nær ejendommen – både § 3 og § 7 – ikke påvirkes væsentligt.

Markdriftens påvirkning af omgivelserne herunder udvaskning af N og P

Beskrevet i godkendelsen for Forten 18, 8860 Ulstrup.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at produktionens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Se afsnit 8 om BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ – kun § 12

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv landbrugsproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

1.3 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til husdyrlovens og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen's Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig, ammoniak, lugt, fosfor og nitrat. Da der i den konkrete ansøgning ikke indgår udbringningsarealer (ejede og forpagtede arealer), er det kun afskæringskriterierne vedr. ammoniak og lugt der er afgørende for ansøgningens overholdelse af de gældende afskæringskriterier:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt.

Det individuelle ammoniakkrav er overholdt, da der ikke ligger naturområder omfattet af husdyrlovens § 7 indenfor 1000 m fra anlægget.

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Kriterierne for lugtgener er overholdt. Nærmeste nabobeboelse, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone ligger alle udenfor de beregnede geneafstande fra beregnet lugtcentrum for anlægget.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- At de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.
- At husdyrbruget - under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen - vil anvende den bedste tilgængelige teknik.
- At produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - Nabobeboelser

- Natura 2000-områder⁴ og natur i øvrigt
- Overfladevand
- Nitratfølsomme indvindingsområder
- Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

Silkeborg Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* overholdes. Se endvidere vedlagte "*Baggrund for miljøgodkendelse*" med tilhørende bilag.

Silkeborg Kommune godkender hermed udvidelsen af det ansøgte husdyrhold på bedriften Trehøjevej 17, 8883 Fårvang med 502,37 DE, svarende til maksimalt 340 malkekøer med tilhørende opdræt efter udvidelsen. Desuden opføres der en ny asfaltplads til kalvene på ca. 20*40 m.
--

Udover miljøgodkendelse af bedriftens nuværende og planlagte produktionsanlæg og besætning meddeles der ved denne skrivelse:

Miljøgodkendelsen omfatter alene ejendommen Trehøjevej 17.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af oplysningerne i IT-ansøgningen, Version 2, modtaget d. 17. maj 2010 og supplerende oplysninger modtaget i perioden frem til den 15. juni 2012.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 2 i husdyrloven⁵, samt reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen⁶, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens⁷ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Dyreenheder er beregnet efter de nugældende omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸. Miljøvurderingerne er gennemført i forhold til antal dyr og den faktiske størrelse og sammensætning af dyreholdet, og miljøgodkendelsen tager derfor afsæt heri, uagtet at der på et senere tidspunkt måtte ske ændringer i beregning af antal dyreenheder.

---

4 Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

5 Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

6 Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

7 Lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006 af museumsloven.

1.4 VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre,

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøreguleringen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁹, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

4.1 Husdyrhold og staldindretning

- Der må maksimalt være et dyrehold på 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 2 uger på ejendommen, svarende til i alt 502,37 DE beregnet efter de nu gældende omregningsfaktorer. Dyreenheder er beregnet på baggrund af mælkeydelse på 11.000 kg og 9000 kg mælk for jersey.
- Husdyrbruget skal på Silkeborg Kommunes forlangende fremvise dokumentation for størrelsen af den årlige husdyrproduktion.
- Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode, men mindre end 3 år.

Information af ansatte mv.

- Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
- Den driftsansvarlige bør løbende sikre sig, at medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

4.4 Ensilage

- Kasseret ensilage fra ensilagesiloen skal løbende opsamles og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

4.5 Energi og vandforbrug

- Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.

---

⁹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

- Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller – konsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsyns-myndigheden.
- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning, medmindre der er automatstop ved fyldt tank.
- Der må ikke lagres halm, korn, olie eller andet brændbart materiale i lagerbygninger med handelsgødning.
- I lagerbygningen hvor handelsgødning opbevares må der ikke anvendes værktøj indenfor 25 meter af handelsgødningen, som kan afgive varme eller gnister – f.eks. gasbrændere, svejseapparat eller vinkelsliber.
- Anvend kun benzin-/dieseldrevne maskiner i bygningen, hvis de er forsynet med pulverlukker, og stil dem mindst 10 meter fra gødningen.
- Frihold altid et område på 2,5 meter omkring gødningslageret.

4.6 Spildevand herunder regnvand

- Vask af maskiner og redskaber må kun ske på befæstede arealer med afløb til gyllebeholder.
- Der skal søges om tilladelse til at udsprinkle ensilagesaft. Der skal sendes en udførlig beskrivelse af udsprinklingsanlægget senest den 1.januar 2013.

4.7 Affald

- Virksomheden skal registrere producerede affaldstyper, samt mængder, modtager og transportør, se skema i afsnit 10 om egenkontrol.

4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

- Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5.2 Flydende husdyrgødning

- Der skal være en skriftlig aftale med biogasanlæg om afhentning af ca. 7956 m³ gylle årligt (ansøgt produktion). Med mindre der bygges en gyllebeholder der kan indeholde al gyllen der bliver produceret så kravet om opbevaringskapacitet bliver overholdt.

5.6 Fastgødning inkl. Dybstrøelse

- Den faste gødning skal opbevares i container med overdækning indtil afhentning til biogas anlæg.

- Der skal foreligge en skriftlig kontrakt om afhentning af dybstrøelse til biogasanlæg. Når miljøgodkendelsen tages i brug.

5.7 anden organisk gødning

- Der kan ikke modtages anden organisk gødning på ejendommen.

6.4 Transport

- Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten og mindst en gang dagligt.

10 Husdyrbrugets ophør

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Ejendommens bygninger skal vedligeholdes eller fjernes. Gyllebeholdere skal fjernes, når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, med mindre andet aftales med kommunen. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning i henhold til affaldsregulativerne.

1.5 OFFENTLIGHED

Forudgående offentliggørelse af § 12-ansøgning

Offentligheden er blevet inddraget gennem annoncering i Ekstra Posten i perioden fra den 1. februar 2012, med frist for bemærkninger den 15. februar 2012.

I offentlighedsfasen modtog Kommunen henvendelser fra:

Trehøjevej 14, 8882 Fårvang og Trehøjevej 21 og Trehøjevej 23-29.

Trehøjevej 14 ønskede indsigt i sagen og Trehøjevej 21 med flere henvendte sig angående behandling af ensilage saft på ejendommen

Derudover indkom der ingen bemærkninger.

Partshøring, Nabohøring

Orientering om udkastet til miljøgodkendelse blev den 19. april 2012 udsendt i høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og organisationer og private, der har anmodet herom med frist for afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til den 1. juni 2012. Udkastet har været tilgængeligt på Silkeborg Kommunes hjemmeside. www.silkeborgkommune.dk

Der indkom følgende bemærkninger:

Trehøjevej 25 er kommet med bemærkninger vedrørende udsprinklingsanlægget der skal etableres i forbindelse med plansiloerne. Trehøjevej 25 ønsker ikke at der gives tilladelse til etablering af udsprinklingsanlægget på ejendommen idet der forventes øgede lugtgener og vandmængder tæt på Trehøjevej 25.

Kommunens og Ansøgers vurderinger og bemærkninger til indsigelsen.

Ansøgers bemærkninger:

Det præciseres at der udelukkende søges om at udsprinkle det regnvand der afledes fra plansiloerne, det befæstede areal nord for plansiloerne og det befæstede areal vest for gavlen af kostalden. Der vil ikke blive udsprinklet overfladevand fra området, hvor kalveboksene fremover skal placeres.

Det vil således primært være regnvand der udsprinkles. Det vurderes at der vil komme ca. 0,7m regnvand pr år. Det vil ifølge beregninger blive til 3130 m³ vand fra området. Vandet vil kun i lille grad indeholde saft fra ensilagen idet det er overdækket og ikke safter. Da der er tale om regnvand vurderes det at der vil være tale om begrænsede eller ingen lugtgener i forbindelse med udsprinkling af vandet. Samtidig vil udsprinklingen primært ske på regnvejrsdage da det er i disse dage der er behov for afledning af vandet.

Scanregn, der dimensionere mange af disse anlæg har oplyst at der i dette tilfælde maksimalt vil blive tale om en udsprinklings radius på 30 meter.

Fra Trehøjevej 25 målt fra gårdspladsen/indkørslen er der ca. 100 meter til sprinkleren og dermed 70 meter fra det maksimale udsprinklings område.

Kommunens vurdering

I miljøgodkendelsen er der stillet vilkår om at Trehøjevej 17 skal indsende en projektbeskrivelse af udsprinklingsanlægget inden 1. januar 2013.

En § 12 miljøgodkendelsen omfatter ikke en tilladelse til udsprinkling. Dette kræver en separat godkendelse.

Når der gives tilladelse til et sådant udsprinklingsanlæg skal det leve op til landbrugets byggeblad om ensilage opbevaring.

Der vil blive taget højde for flere miljø forhold herunder følgende:

- Ikke er til gene for naboer,

- At der ikke på noget tidspunkt af året må forekomme ansamlinger af vandet,
- Der skal være mulighed for opsamling/tilbageholdelse ved fx driftstop.
- Der må ikke forekomme overfladisk afstrømning.
- Sprinklerne rækker ifølge ansøgers oplysninger 30 m og der er så ca. 70 m til klagers ejendom.

Der tages i godkendelsen højde for, at udsprinklingen ikke må skabe pytter på jordoverfladen. Derfor er der minimumskrav til størrelsen af udsprinklingsarealet så jorden kan nå at optage vandet. Der bør derfor ikke opstå væsentlige lugtgener. Derudover vil det hovedsageligt være regnvand, der udsprinkles. Indholdet af næringsstoffer fra ensilagen vil være fortyndet. Den hyppigste vindretning er sydvest og vest, om sommeren også sydøst. Vindretningen vil derfor oftest være væk fra Trehøjevej 25.

Silkeborg Kommune har efter modtagelsen af bemærkninger i høringsperioden set på projektet igen. Kommunen har en forpligtelse til at administrere efter den lovgivning som er vedtaget af Folketinget og kan ikke gå ud over de fastlagte bestemmelser i lovgivningen.

Det er kommunens vurdering, at der er lavet en faglig vurdering af miljøpåvirkningerne af omgivelserne og krævet tiltag som står mål med udvidelsens størrelse.

Bemærkningerne har derfor ikke givet anledning til justeringer af projektet.

Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside og i Ekstraposten onsdag den 27. juni 2012.

Følgende er samtidig underrettet om godkendelse:

Ansøger
Herman Nielsen
Trehøjevej 17
8882 Fårvang.

Naboer, der har henvendt sig med bemærkninger, samt klageberettigede organisationer, se samlet liste efter afsnit 2.5.

1.6 KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Ekstraposten den 27. juni 2012 og endvidere på kommunens hjemmeside www.silkeborgkommune.dk.

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller per e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 25. juli 2012 indenfor kontorets åbningstid, som er kl. 14:30.

Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen, fra Silkeborg Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 27. december 2012.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen
Afdelingsleder

Mette Rasmussen
Biolog

Udkast til miljøgodkendelse med bilag er sendt til

Ansøger:

Herman Nielsen
Trehøjevej 17
8882 Fårvang

Konsulent:

Miljøkonsulent Hanne Bang,
Gråkjær Miljøcenter
Lundvej 24, 8700 Horsens
96 13 55 55, 51 18 28 55
Email: hab@graakjaer.dk

Øvrige parter, herunder personer som har anmodet om udkast til afgørelse:

Bortforpagtere af arealer:

Ejere af nabobeboelse indenfor 279,31 meter.

Kamma Marie Frisch
Trehøjevej 25
8882 Fårvang

Kirsten Bak Østergaard Sørensen og Michael Blaabjerg T Sørensen
Trehøjevej 14
8882 Fårvang

Søren Murmann Clausen og Karen Lambert Christensen
Trehøjevej 21
8882 Fårvang

Jakob Vind Ebbesen og Charlotte Spendrup Ebbesen
Trehøjevej 15
8882 Fårvang

Kaj Erik Straadt Vestergård
Domdalsvej 2
8883 Gjern

Finn Frank Pedersen
Trehøjevej 29
8882 Fårvang

Kaj Erik Straadt Vestergård
Trehøjevej 23
8882 Fårvang

Kopi af endelig afgørelse med bilag er sendt til

Ansøger:

Herman Nielsen
Trehøjevej 17
8882 Fårvang

Konsulent:

Miljøkonsulent Hanne Bang,
Gråkjær Miljøcenter
Lundvej 24, 8700 Horsens
Telefon: 96 13 55 55, 51 18 28 55
Email: hab@graakjaer.dk

Naturstyrelsen	nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø - via e-mail:	dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4 7182 Bredsten 4. - via e-mail:2	ta@sportsfiskerforbundet.dk post@sportsfiskerforbundet.dk lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – via e-mail	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V - via e-mail:	natur@dof.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø – via e-mail	nst@nst.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail	midt@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia - via e-mail	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund – via e-mail	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V - via e-mail:	ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 Kbh. K - via e-mail	fbr@fbr.dk
Gjern Natur - via e-mail	post@gjern-natur.dk

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Husdyrproduktionen ændres fra 364,06 DE bestående af 270 køer og 16 opdræt fra 0-1,5 mdr. i stor race til 502,37 DE bestående af 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 2 uger.

Der anvendes rotationskrydsning på ejendommen, hvilket betyder at 2/3 af dyrene er stor race (SDM og RDM) og 1/3 er jersey. I alt søges der om en stigning i DE på 138,31 DE.

Beregningen af DE for køerne bygger på en ydelse på 11.000 kg mælk (EKM) for SDM og RDM og 9.000 kg mælk for jersey. Ændringen af EKM påvirker kun beregningen af DE.

Kg mælk pr. årsko (kun ved malkekøer): <input type="text" value="11000,00"/> kg. ☒ Markér her hvis Kg mælk pr. årsko kun skal indgå i DE-beregningerne, og ikke indgå i hverken beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen samt i forhold til ammoniaktab. Sidstnævnte vil også kræve at oplysningerne vedrørende råprotein mm. bliver udfyldt.

Udvidelsen sker i eksisterende stald, hvor der inddrages ledig plads og indsættes en ekstra malkerobot. Herudover etableres ny asfaltplads til kalvene på ca. 20*40 m og udsprinkling af vand fra plansiloerne. Se bilag 12.1-12.3 for tegninger af stalden.

Ejendommen ligger i et landbrugsområde domineret af landbrugsarealer og produktionsejendomme, spredt beplantninger og spredt bebyggelse. Der er ca. 970 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 1.070 m til nærmeste by, Fårvang, der ligger nord for ejendommen.

Der er ingen arealer tilknyttet nærværende ansøgning, da arealerne for ansøgers ejendomme er samlet i miljøansøgningen for Forten 18, 8860 Ulstrup. Ansøgningen for Forten 18 er indsendt til Favrskov Kommune juni 2010 og forventes godkendt juni 2012.

Al gylle forarbejdes i Thorsø Miljø- og Biogasanlæg Dybstrøelse/møg leveres direkte fra stald til forarbejdning ved Biogasanlæg Over Løjstrup (tidl. Green Farm Energy), der står for den videre afsætning af DE. Se bilag 12.6.

Bivirksomhed

Der er ikke biogas, halmfyr eller anden bivirksomhed på ejendommen.

Datoer.

Så snart der er meddelt miljøgodkendelse på ejendommen vil udvidelsen blive påbegyndt og senest 2 år efter vil husdyrproduktionen være i fulldrift.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb og anlæg til gødnings- opbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold, drift eller udbringningsarealer.

Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Godkendelsen skal være udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Med udnyttet menes, at ansøgt byggeri er opført og taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til ansøgt produktion.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder ifølge § 33 stk. 2 den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Det vil så være nudrift der er gældende.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er dd. mm 2020. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Overordnet beskrivelse af afstande til naboer:

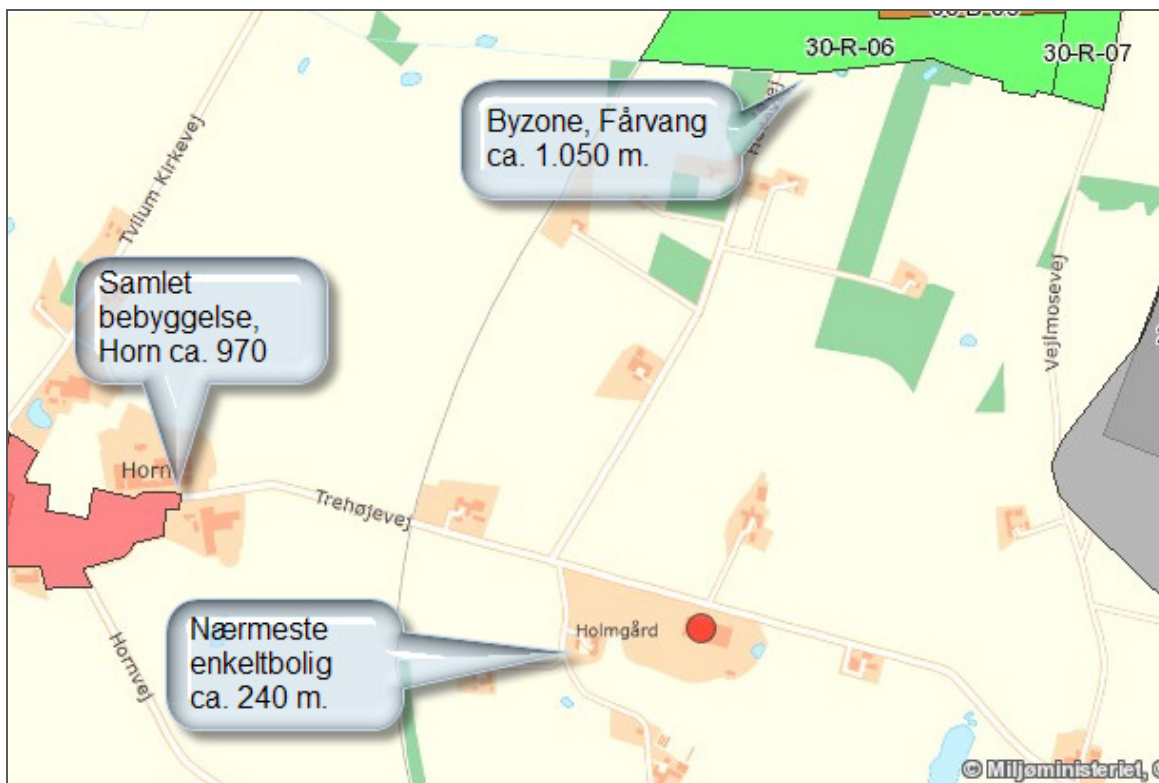
Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 240 m til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Trehøjevej 21), der ligger vest for ejendommen. Nærmeste samlet bebyggelse ligger ca. 970 m vest for ejendommen (Horn).

Der er ca. 1.070 m til nærmeste byzone nord for ejendommen (Fårvang).

Afstandene er målt fra lugtcentrum for eksisterende kostald.

Kort med udpeging af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone:

Fra Miljøportalen

Figur 3.1.1.: Kort med udpeging af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone:

Tabel 3.1.1.: Generelle afstandskrav

	<i>Afstand fra anlægget</i>	<i>Lovkrav (minimum)</i>
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	> 15 m	15 m
Offentlig vej målt fra stald	Ca. 25 m	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom, målt fra kostald	Ca. 40 m	15 m
Skel mod øst, målt fra kostald	Ca. 55 m	30 m
Nabobeboelse, målt fra kostaldens lugtcentrum	Ca. 240 m	50 m
Samlet bebyggelse, målt fra kostaldens lugtcentrum	Ca. 970 m	-
Byzone, målt fra kostaldens lugtcentrum	Ca. 1.050 m	-

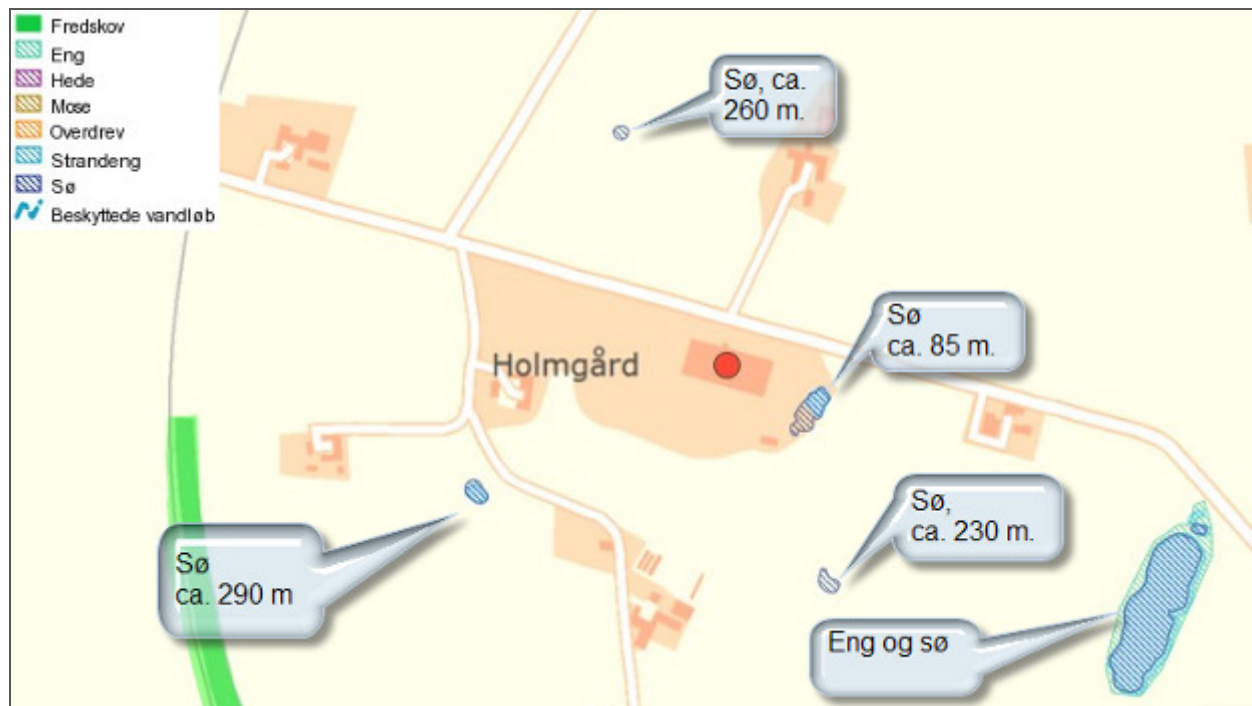

Figur 3.1.2.: Kort over bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger.

Der er ingen beskyttelseslinjer eller fredninger i umiddelbar nærhed af staldanlægget.

Den eksisterende kostald ligger ca. 500 m fra beskyttet jorddige og ca. 730 m fra beskyttet fortidsminde/gravhøj se figur 3.1.2.

Figur 3.1.3.: Kort over § 3 naturområder

Omkring ejendommen er der flere naturområder beskyttet efter § 3 i "Naturbeskyttelsesloven". Det nærmeste naturområde er en § 3 beskyttet sø ca. 85 m. øst for kostalden.

Da ammoniakemissionen fra ejendommen kun stiger med 323 N pr år, vurderes det at naturområderne nær ejendommen – både § 3 og § 7 – ikke påvirkes væsentligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at de generelle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger og strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelser. Desuden er der ingen kirke-, skov- eller vejbyggelinjer.

Silkeborg Kommune vurderer samlet set, at der ikke vil forekomme væsentlige gener som følge af udvidelsen, da de generelle afstandskrav er overholdt.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nyt byggeri

Bygningsmæssigt er der udelukkende tale om etablering af en ny asfaltplads til kalvene på ca. 20*40 m. Da denne etableres umiddelbart opad de eksisterende plansiloer vurderes det, at den ikke vil få negativ betydning for landskabet eller ejendommens udseende.

Ændringer i eksisterende stalde

I forbindelse med udvidelse af husdyrholdet, ændres den eksisterende kostald til flere køer og der ind sættes en ekstra robot.

På tegningerne er der indtegnet hestebokse. Disse ændres til kælvningsbokse og aflastningsbokse.

Generelt

Det udvidede produktionsanlæg er beliggende i det åbne land ca. 970 m øst for Horn der er nærmeste landsby i området og ca. 1.050 m syd for Fårvang, der er den nærmeste by i området.

Ejendommen og ejendommens arealer ligger i et fladt område med 0-6 graders terrænhældning.

Området, ejendommen ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Figur 3.2.2: kort over udpegninger.

Ejendommen ligger udenfor bevaringsværdige kulturmiljøer, kirkeindsigtsområder og område af særlig geologisk interesse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Idet der ikke bygges nyt men udvidelsen sker i eksisterende stalde vil udvidelsen ikke påvirke landskabet visuelt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dyreholdets størrelse og sammensætning

Husdyrproduktionen ændres fra 364,06 DE bestående af 270 køer og 16 opdræt fra 0-1,5 mdr. i stor race til 502,37 DE bestående af 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 2 uger. Der pågår rotationskrydsning på ejendommen, hvilket betyder at 2/3 af dyrene er stor race (SDM og RDM) og 1/3 er jersey. Se tabel 4.1.1.

Fleksibilitet

Der forventes en mindre variation i antallet af årskøer over året, men variationen vil ikke være så stor, at det gennemsnitlige antal af årskøer eller max DE vil blive overskredet.

Herudover forventes der en mindre variation i antallet af kælvningsår over året, hvilket betyder at antallet af småkalve kan variere, men variationen vil ikke være så stor, at max DE bliver overskredet.

Tabel 4.1.1 – Dyrehold og stalddtype for ansøgt drift.

DYREHOLD OG STALDDTYPE FOR ANSØGT DRIFT	Vægt-/aldersgrænser	Antal årstyr	DE
Køer i eksisterende stald med sengebåse. Fast gulv med hældning, dræn og skraber.	SDM/RDM 11.000 EKM	220	325,97
Køer i eksisterende stald med sengebåse. Fast gulv med hældning, dræn og skraber.	Jersey 9.000 EKM	110	153,85
Køer i eksisterende kostald, dybstrøelse i kælvnings- og aflastningsafdelingen	SDM/RDM 11.000 EKM	7	10,37
Køer i eksisterende kostald, dybstrøelse i kælvnings- og aflastningsafdelingen	Jersey 9.000 EKM	3	4,20
Småkalve i eksisterende kalvehytter	0-2 mdr.	21	4,97
Småkalve i eksisterende kalvehytter	0-2 mdr.	10	1,75
Tyrekalve i eksisterende kalvehytter i ca. 2 uger	SDM/RDM 40-50 kg	125	0,82
Tyrekalve i eksisterende kalvehytter i ca. 2 uger	Jersey 30-40 kg	62	0,45
Dyreenheder i alt			502,37

Se bedriftsoversigt vedlagt i bilag 12.1-12.3

Staldindretning ved staldudvidelsen.

Køerne malkes af robotter og der indsættes en ekstra malkerobot i forbindelse med udvidelsen.

Stalden er indrettet med sengebåse med madrasser i lejearealet og gulv med min 2 % hældning og dræn.

I kælvnings-, aflastningsafdelingen og kalvehytterne er der dybstrøelse. Kalvehytterne er opstillet på betonunderlag, hvorfra der er afløb til fortank. Der er naturlig ventilation i stalden og ved kalvehytterne.

Generelt

Staldene er indrettet således at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen.

Gyllen løber til kanalen umiddelbart uden for stalden i det sydvestlige hjørne, hvorfra det pumpes i tankvogne og bringes til biogasanlægget. Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket rørsystem. Pumpning vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Staldgulvets belægning er asfalt. Se bilag 12.1-12.3 for tegninger af stalden.

Rengøring og vedligehold af anlæg

Efter malkning afvaskes malkeanlægget og gangene omkring vaskes dagligt. Ca. 3-4 gange årligt vaskes malkeanlægget fuldstændigt. Malkeanlæg serviceres af leverandør 2 gange årligt.

Der er daglig oprydning i stalde og foderlade. Foderbordet fejes hver dag og gangene fejes efter behov et par gange pr uge..

BAT staldindretning - generelt

Til malkekvæg er der følgende BAT-blade:

- Reduceret AAT og PBV tildeling
- Forsuring af kvæggylle
- Præfabrikerede dræned gulve
- Skrabere og ajledræn

Herudover er der på teknologiliste - bilag 3 – følgende tiltag der er relevant for kvægbrug med naturlig ventilation

- Skraberanlæg af spaltegulve i gangareal

BAT staldindretning – på ejendommen

Bedriftens ansvarlige har fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Stalden er indrettet fast gulv med min 2 % hældning og dræn. Dette gulv har samme lave ammoniakfordampning som BAT-gulvet præfabrikeret drænet gulv.

BAT staldindretning - fravalg

Forsuring af kvæggylle er fravalgt da al husdyrgødning leveres til Thorsø Miljø- Biogas. Brugen af svovlsyre til forsuring af gylle nedsætter gasudbyttet i biogasanlægget. Da der fortsat er ønskes om at levere husdyrgødning til biogasanlæg, for at bidrage til en mere miljøvenlig energiproduktion, er gylleforsuring er fravalgt.

Forsuring af gylle i staldene er desuden af minimal betydning, da der kun er en mindre del med spalter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der kan være variationer i antallet af dyr i en malkekvægsbesætning med opdræt. Der tillades en lille variation i antallet af dyr. Det maksimalt tilladte dyrehold på 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 2 uger må dog ikke overskrides. Det tillades at der er udsving i produktionen på 5 %, dvs. dyreholdet skal være mellem 477 og 502 DE ud fra de gældende dyreenheder pr. 1. januar 2010.

Miljøvurderingen er foretaget ud fra en besætning på 340 malkekøer med opdræt. Dyreenhedsberegningerne kan med tiden ændre sig. Den maksimale produktion på bedriften er derfor 340 malkekøer med tilhørende opdræt.

For uddybende bemærkninger og vurdering af BAT kan ses i afsnit 8.

Der er stillet nedenstående vilkår til at fastgolde og reducere ammoniakemissionen i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår.

- Der må maksimalt være et dyrehold på 340 køer, 31 småkalve fra 0-2 mdr. og 187 tyrekalve til ca. 2 uger på ejendommen, svarende til i alt 502,37 DE beregnet efter de nu-gældende omregningsfaktorer. Dyreenheder er beregnet på baggrund af mælkeydelse på 11.000 kg og 9000 kg mælk for jersey.
- Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode, men mindre end 3 år.

Information af ansatte mv.

- Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
- Den driftsansvarlige bør løbende sikre sig, at medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af ventilationsanlægget

Der er naturlig ventilation i den nye kostald og i hele det øvrige staldanlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende naboer. Naturlig ventilation er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderforbruget på ejendommen er i nudriften ca. 1.800.000 FE og efter udvidelsen ca. 2.300.000 FE.

Foder opbevares i de eksisterende plansiloer og i fodersiloer.

Foderet er, ved hjælp af foderplaner, tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Foderet blandes fuldautomatisk, hvorefter kørerne fodres ved indvendig foderbord og hængebane fodring.

På ejendommen anvendes der grovfoder, kraftfoder og mineraler. Grovfoderet består primært af majs-, helsæds- og græsensilage samt halm.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til indholdet af råprotein eller fosfor i foderet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at der med de planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Se desuden afsnit 4.4 om ensilage samt afsnit 8 om BAT.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår.

4.4 ENSILAGE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en ensilage plads på ejendommen på 3900 m² med en volumen på 7800 m³. Ensilage opbevares overdækket.

¼ af vandet fra plansiloerne opsamles i fortanken mens ¾ ledes til opsamlingstank hvorefter det udsprinkles direkte. Se bilag 12.4 for principskitse af afløb imellem opsamlingstank og stald. Der er stillet vilkår om indsendelse af en plan for dimensioneringen af udsprinklingsanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at opbevaringen er BAT ifølge referencedokumentet for bedst tilgængelige teknikker (BREF), og i øvrigt overholder generelle regler for ensilageopbevaring, jf. §§ 12-13 i BEK. 1695 af 19/12 2006, Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår.

- Kasseret ensilage fra ensilagesiloen skal løbende opsamles og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

4.5 FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 4.5.1.: Forbrug af energi og vand

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse Anslået
Energi		
- el	Ca 200.000 kWh	Ca 250.000 kWh
- dieselolie	Ca 12.000 l	Ca 12.000 l
- fyringsolie til stuehus*	0 l	0 l
Vand fra egen vandboring/Vandværk**	8.900 m ³	11.000 m ³

Tallene er beregnet ud fra nøgletal fra diverse faglige kilder og på baggrund af oplysninger fra ansøger.

* Stuehuset opvarmes af varmegenindvinding fra mælkekøling og jordvarme.

** Der er på ejendommen en markvandingstilladelse på 40.000 m³, der udnyttes når vanding er påkrævet for opnåelse af tilfredsstillende udbytter i marken.

Markvanding

Der er ingen markvanding på ejendommen.

Yderligere bemærkninger til forbrug af råvarer

Kemikalier, til rengøring af malkeanlægget, opbevares efter gældende regler i tankrummet og ved robotterne på betongulv.

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Dieselolie opbevares i 1.800 l tank der står i foderladen på betongulv.

Energi og energibesparende foranstaltninger

Energi anvendes primært til lys, malkeanlæg, foderanlæg og skraberanlæg.

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergi lysstofrør i stalden. Skærmene rengøres ved udskiftning af pærer, så lysstyrken er optimal. Udendørslyset er kun tændt efter behov. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinter halvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere mellem 04-24. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Stuehuset opvarmes ved varmegenindvinding fra køling af mælken.

Vand og vandbesparende foranstaltninger

Vand anvendes til drikkevand samt rengøring af stalde. Vandet leveres fra egen vandboring og der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrerne ikke flyder over.

Vandet fra mælkekølingen genbruges til drikkevand til køerne. Vandet fra rengøring af malkeanlægget genbruges til vask af malkestalden. Begge disse tiltag gør at vandforbruget minimeres.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

El

Ifølge normtal fra EnergiMidt bør elforbruget ikke overstige følgende:

En malkekvægsbesætning på 340 køer har et elforbrug på 894 kWh/ko hvilket giver et estimeret energiforbrug på 303.912 kWh årligt.

Der er skønnet et el forbrug på Trehøjevej 17 på 250.000 kWh årligt hvilket ikke ligger over hvad man kunne forvente.

Det vurderes, at der ikke er behov for en yderligere reduktion af elforbruget på ejendommen.

I forhold til energi besparelse er mælkekøleanlæg interessant, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælke-producent, og driftsbesparelserne ofte er betydelige. Der er derfor stillet vilkår til mælkekølingsanlægget.

Vand

Silkeborg Kommune har beregnet et skønnet vandforbrug for den pågældende besætning. Beregningerne er udført ud fra tal i "Håndbog for Kvæghold, 2009".

Der er i beregningen taget hensyn til at 2/3 er stor race og 1/3 er jersey. Beregningerne viser et skønnet forbrug på 12.817 m³ pr år. Hvilket er lidt mere end hvad ansøger har estimeret det til. Der er ikke taget hensyn til hvor gamle dyrene bliver i denne produktion.

Det vurderes derfor, at vandforbruget på Trehøjevej 17 er fornuftigt i forhold til besætningens størrelse og sammensætning af dyreholdet.

Samlet vurdering af energi- og vandforbrug

Silkeborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion. Det kan dog være svært, at estimere forbruget for den ansøgte drift, så løbende registrering af el - og vandforbrug kan sikre, at forbruget holdes inden for de estimerede tal.

Energiforbruget bør dog alligevel løbende følges, og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi, hvorfor Silkeborg Kommune antager, at der ikke vil blive forbrugt mere energi end nødvendigt.

Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal gennemgås af en energikonsulent. Energiforsyningen udarbejder en rapport over hvilke foranstaltninger der kan gennemføres for at spare energi og beregner tilbagebetalingstiden på hver enkelt investering.

For yderligere oplysninger henvises der til vurdering af forbrug af vand og energi i afsnit 8 om anvendelse af bedst tilgængelig teknik – BAT.

Råvare

Handelsgødning kan være meget brandfarligt og skal derfor opbevares i forsvarlig afstand til kemikalier, halm, sprøjtemidler og diselolie/fyrringsolie/spildolie.

Ved brand eller stor varmepåvirkning kan alle nitratholdige gødningstyper udvikle gasser, som er giftigt at indånde. Opstår der først brand, kan vand og jord på gården bliver forurenede af slukningsvandet. Derfor anbefales det, at følge nedenstående retningslinjer.

Ingen brandbare materialer

- Der må ikke lagres halm, korn, olie eller andet brændbart materiale i lagerbygninger med handelsgødning.

Vær opmærksom på mulige brandkilder

- I lagerbygningen må der ikke anvendes værktøj, som kan afgive varme eller gnister – f.eks. gasbrænder, svejseapparat eller vinkelsliber.
- Anvend kun benzin-/dieseldrevne maskiner i bygningen, hvis de er forsynet med pulverlukker, og stil dem mindst 10 meter fra gødningen.

Brandsikring

- Frihold altid et område på 2,5 meter omkring gødningslageret.
- Ved brand - Ring 112.

Såfremt ovenstående retningslinjer til opbevaring af handelsgødning overholdes, vurderes risikoen for forurening af omgivelserne, at være minimal.

Forbrug

Det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Forbruget af handelsgødning kan kontrolleres igennem gødningsregnskaber og der er derfor sat krav i afsnit 10 om gødningsregnskaber skal være til rådighed ved tilsynsbesøg.

Dette vurderes, at være tilstrækkeligt set i forhold til bedriftens størrelse.

Silkeborg Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af kemikalier m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde når de til enhver tid gældende regler og nedenstående vilkår overholdes.

Det vurderes, at råvarerne opbevares forsvarligt, således at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening.

For at sikre mod spild af diesel ved påfyldning af maskiner er der stillet vilkår.

.....

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår.

- Mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
- Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller – konsulent mindst hvert 4. år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsyns-myndigheden.
- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning, medmindre der er automatstop ved fyldt tank.
- Der må ikke lagres halm, korn, olie eller andet brændbart materiale i lagerbygninger med handelsgødning.
- I lagerbygningen hvor handelsgødning opbevares må der ikke anvendes værktøj indenfor 25 meter af handelsgødningen, som kan afgive varme eller gnister – f.eks. gasbrænder, svejseapparat eller vinkelsliber.
- Anvend kun benzin-/dieseldrevne maskiner i bygningen, hvis de er forsynet med pulverlukker, og stil dem mindst 10 meter fra gødningen.
- Frihold altid et område på 2,5 meter omkring gødningslageret.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og malkeanlæg samt drikkevandsspild. I alt anslået til 1.700 m³. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Tagvand fra bygningerne føres i lukkede ledninger til nedsivning i mark.

Tabel 4.6.1. Spildevandstyper og mængde.

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra drikkevandsspild og rengøring af malkeanlæg	1.700	Gyllekanal til fortank til Thorsø biogas
Sanitært spildevand fra medarbejder afdelingen i stalden	100	Trikstank, med nedsivning
Sanitært spildevand fra stuehuset	150	Trikstank, med nedsivning
*Vand fra plansiloer	3.130	¾ til opsamlingsbeholder og direkte udspinkling (2.347)

		m ³) ¼ til fortank (783 m ³)
Regnvand fra pladsen kalvehytterne	560	Fortank
Tagvand fra eksisterende stald	2.000	Nedsivning i mark.

*Se bilag 12.4 for principskitse mellem opsamlingsstanken til vand fra plansilo og fortanken ved stalden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Rengøringsvand fra rengøring i stalde, mælkerumsvand ledes til gyllesystem. Dette er i henhold til gældende lovgivning. Spildevandsmængden forventes, at være indregnet i normtallene for gødningsmængder. Lige som der er indregnet standardmængder af regnvand til gyllebeholder.

Kommunen vurderer, at det spildevand der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5 om gødningsproduktion.

Udsprinkling af ensilagesaft medfører færre gylletransporter, da gyllen ikke fortyndes med ensilagevand fra ensilagepladsen. Der skal søges tilladelse til at udsprinkle ensilagesaft ved Silkeborg Kommune. Ansøgningen skal indeholde målfaste tegninger med afløbsforhold og dimensionering af rør, tanke samt kapaciteten af pumpeudstyr. Derudover skal arealet hvor ensilagesaften ønskes udsprinklet på beskrives. Udsprinklingsanlægget skal overholde landbrugets byggeblad for udsprinkling af overfaldevand fra ensilagesilo og ensilage pladser nr. 103.09-05.

Vask af maskiner og redskaber bør ske på en fast plads med afløb til gyllebeholder, da spildevandet kan indeholde gødnings-, sprøjte- og olierester.

Der må ikke vaskes på de befæstede arealer der har afløb til udsprinklingsanlægget, da der er risiko for forurening af grundvandet med olie og sprøjterester mm.

Der stilles derfor vilkår om at vask af maskiner og redskaber – herunder sprøjte, gyllevogn og gødningsspreder m.v. - kun må foregå på befæstede arealer med afløb til gyllebeholder.

Kommunen vurderer, at bortskaffelse af tagvand og overfladevand fra befæstede arealer sker på for-svarlig vis i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, hvis nedenstående vilkår overholdes.

Der er ikke søgt om befæstede kørebanearealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår.

- Vask af maskiner og redskaber må kun ske på befæstede arealer med afløb til gyllebeholder.
- Der skal søges om tilladelse til at udsprinkle ensilagesaft senest den 1.januar 2013.

4.7 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Brændbart affald i form af papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container, hvorfra det bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder (EAK-kode: 19.00).

Jern og metal (EAK-kode: 23.00) afhændes til produkthandler og glas, plastik m.m. (EAK-kode: 51.00 / 52.00 / 52.06) bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Lysstofrør samles i kasser og bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Batterier bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Motorolie (EAK-kode: 13 02 05 / 13 02 06) bortskaffes til mekaniker, der tager spildolie med retur ved olieskift.

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) afhentes af DAKA. De døde dyr opbevares indtil afhentning i kadaverkapsler udviklet til formålet. Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Opbevaringspladsen kan ses på bilag.

Klinisk risikoaffald (EAK-kode: 18.00) i form af medicin glas og rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder. Kanyler tager dyrlæge retur.

Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. De gældende affaldsregulativer kan findes på kommunens hjemmeside. www.silkeborgkommune.dk

Følgende affaldsfraktioner skal frasorteres det almindelige, brandbare erhvervsaffald og bortskaffes efter nedenstående regler:

- Pesticidemballage skal afleveres på modtagepladsen for farligt affald.
- Spildolie og oliefiltre opbevares i plasttønder og bortskaffes igennem modtagepladsen for farligt affald.
- Lysstofrør afleveres samme sted.
- Døde dyr skal afhentes af DAKA, kadaverkappe indtil afhentning, se placering på bilag 12.9.
- Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager det med retur efter endt medicinering.
- Pesticider *skal opbevares* forsvarligt, aflåst og *i et rum* uden afløb.
- Alle kemikalier og olieprodukter opbevares forsvarligt og i et rum uden afløb.

Brændbart affald vil blive opsamlet i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. Der er derfor stillet vilkår om, at virksomheden registrerer producerede affaldstyper, samt mængder, modtager og transportør, se skema under egenkontrol.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med bortskaffelse af affald fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår.

- Virksomheden skal registrere producerede affaldstyper, samt mængder, modtager og transportør, se skema i afsnit 10 om egenkontrol.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 12.9

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Døde dyr

Døde dyr placeres i kadaverkappe eller under presenning. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Evt. medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i stuehuset.

Der er ikke stationære gyllepumper på fortankene, hvilket fjerner risikoen for punktforurening ved tab af gylle eller ved sabotage.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vur-

deres det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Dieseltanken er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

I tilfælde af strømsvigt kan der tilsluttes en nødstrømsgenerator, så f.eks. malkningen kan gennemføres rutinemæssigt.

Der er naturlig ventilation, så der altid vil være frisk luft i staldene til dyr og medarbejdere i tilfælde af strømsvigt.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, op-pumpning m.v.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det betragtes som BAT, at sikre at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, beredskabsplan er vedlagt som Bilag 12.9 Miljøstyrelsen finder også, at disse elementer også kan være relevante for husdyrbrug med malkekvæg, selvom BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 formelt set ikke omfatter malkekvæg.

Der vil altid være risiko for, at der sker uheld på et landbrug. Det er derfor vigtigt, at der udarbejdes en beredskabsplan, hvori handleplaner er gennemtænkt og beskrevet hvis uheldet skulle være ude. Der er lavet beredskabsplan på ejendommen.

Det vurderes, at der er redegjort for hvordan ejer og medarbejdere skal handle i tilfælde af uheld efter følgende punkter:

- Brand- og evakuering
- Overløb af gylle
- Kemikalie- og oliespild
- Strømsvigt
- Transport af bekæmpelsesmidler

Det vurderes, at de typiske uheld eller ulykker der kan opstå på ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt i beredskabsplanen til at konsekvenserne af disse uheld i videst mulige omfang begrænses.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres ca. 7.971 m³ gylle og ca. 206 t dybstrøelse fra køerne og småkalve. Denne husdyrgødning giver nedenstående mængder af N og P samt DE.

Gyllen afsættes til Thorsø Miljø- og Biogas. Ca. 4500 m³ leveres tilbage til gylle beholderne op ejendommene.

Den øvrige del afsættes af Thorsø biogas anlæg til tredjemandsarealer. Resten leveres tilbage til udbringningsarealerne, hvilket vil fremgå af ansøgning for Forten 18.

Kommunen har set og godkendt kontrakter på levering af gylle til Thorsø biogas anlæg.

Dybstrøelsen afsættes direkte fra stalden til Biogasanlæg Over Løjstrup (tidl. Green Farm Energy) der står for afsætning til tredjemandsarealer.

Tabel 5.1.1.: Oversigt over afsat husdyrgødning i ansøgt drift, samt indhold af N og P.

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr	
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	39904,35	6614,52	479,82	0,00
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	2031,47	317,73	22,55	0,00
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00
Afsæt	Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr	
Rediger	Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	39904,35	6614,52	479,82	Rågylle afsat til Thorsø Biogasanlæg
Rediger	Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	2031,47	317,73	22,55	Dybstrøelse afsat til Green Farm

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger producerer i ansøgt drift ca. 7971 m³ kvæggylle og ca. 2006 tons dybstrøelse svarende til 502,37 DE.

Der afsættes ca. 479,82 rågylle til Thorsø biogas anlæg og 22,55 DE dybstrøelse til Biogasanlæg Over Løjstrup (tidl. Green farm energy).

Ca. 4500 m³ leveres tilbage til arealerne hvilket fremgår af miljøgodkendelse for Forten 18.

Silkeborg Kommune får mulighed for at komme med kommentarer og vilkår til arealerne når godkendelsen kommer i udkast fra Favrskov Kommune.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring se bilag 12.5 er den årlige produktion af flydende gødning 7.971 m³ gylle inkl. drikkevandsspild, rengøringsvand og afløb fra plansiloerne og pladsen med kalvehytterne.

På ejendommen er der opbevaring i fortanken på 20 m³ og i staldene på 365 m³. Thorsø Miljø- og Biogas afhenter gylle 3 gange i ugen – mandag, onsdag og fredag/lørdag. Da de udelukkende er interesseret i frisk gylle til gasproduktionen, vil der altid ske afhentning 3 gange pr uge.

De nuværende aftaler med Thorsø Miljø- og Biogas er kommunen bekendt.

Tabel 5.2.1.: oversigt over gylleproduktion og kapacitet

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årsdyr	Ton i alt
220 køer – stor race	21,32	4.690 t
110 køer - jersey	17,62	1.938 t
Afløb fra plansiloerne – overløb ca. ¼ af året. *3.130 m ³ * ¼ *Beregnet af Peter Fabrin, Silkeborg Kommune februar 2010		783 t
Afløb fra asfaltplads med kalvehytterne. 20*40 m		560
I alt		<u>7.971 t</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Fortank 1	40 m ³	~ 100 %
Stalden	365 m ³	
I alt	405 m ³	100 %

Svarende til opbevaringskapacitet til 18 dages produktion (en dags produktion er ca. 21,8 m³). Husdyrgødningen afhentes af Thorsø Miljø- og Biogasanlæg 3 gange i ugen – mandag, onsdag og fredag/lørdag, hvilket svarer til afhentning af ca. 153 m³ pr uge.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Opbevaringskapacitet:

Ifølge lovgivningen skal husdyrbrug, der oplagrer husdyrgødning, have opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med gældende regler herfor. Udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold skal opfylde kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Det vurderes, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at kunne rumme den flydende husdyrgødning. Da ingen af dyrene går på græs i sommerhalvåret kan kravet til opbevaringskapacitet ikke nedsættes fra de lovpligtige 9. mdr.

Der er ingen gylle beholder på ejendommen men en fortank og gylle kanaler i stalden.

Der produceres dagligt ca. 21,8 m³ flydende gylle. Der er en opbevarings kapacitet på 405 m³. Det vil sige at der er 18 dages opbevarings kapacitet. Thorsø biogas anlæg henter gylle 3 gange om ugen svarende til 153m³ pr uge. Der produceres årligt 7971m³ flydende gylle. Thorsø Biogas anlæg afhenter al gyllen på ejendommen. Med en opbevarings kapacitet på 405 m³ vurderes det derfor at der er nok opbevarings kapacitet på ejendommen. Der stilles vilkår om afhentning fra biogas anlæg.

VILKÅR

- Der skal være en skriftlig aftale med biogasanlæg om afhentning af ca. 7971 m³ gylle årligt (ansøgt produktion). Med mindre der bygges en gyllebeholder der kan indeholde al gyllen der bliver produceret så kravet om opbevaringskapacitet bliver overholdt.

5.3 GYLLEFORSURING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativ BAT som svovlsyrebehandling af kvæggylle er ikke taget i betragtning idet den indebærer en meget stor meromkostning pr. årsko. Der laves derfor ikke gylleforsuringsanlæg på ejendommen. Se BAT afsnit for en mere udførlig forklaring.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Se afsnit 8 for mere udførlig forklaring af fravalg.

5.4 GYLLESEPARERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke gylleseparationsanlæg på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Se afsnit 8 for mere udførlig forklaring af fravalg.

5.5 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke gyllekøling på ejendommen.

Der findes på ikke dokumentation for at gyllekøling har nogen effekt i kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde. Bl.a. derfor er denne teknik fravalgt i den nye kvægstald.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Se afsnit 8 for mere udførlig forklaring af fravalg.

5.6 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den årlige produktion af dybstrøelse/møg er ca. 206 t. Hele denne mængde afsættes direkte til Biogasanlæg Over Løjstrup (tidl. Green Farm Energy).

Konkret vil der ved udmugning blive leveret en container til ejendommen, der umiddelbart efter udmugning bliver kørt til forarbejdning ved Biogasanlæg Over Løjstrup (tidl. Green Farm Energy). Her ved sker der direkte udbringning og et minimalt tab af ammoniak fra dybstrøelse/møg.

Tabel 5.6.1. Produktion af fast gødning. Se endvidere bilag 12.7 for beregning af produktion af dybstrøelse/møg

	Ton pr. årsvildt	Ton i alt
7 køer – stor race	15,37	108 t
3 køer - jersey	12,80	38 t
21 kalve – stor race. Korr. Faktor 0,88	1,86	34 t
10 kalve – jersey. Korr. Faktor 0,88	1,85	16 t
Møg fra tyrekalve - anslået		10 t
I alt		206 t / 350 m ^{3*}

*1 ton dybstrøelse er ca. 1,7 m³

Opbevaringskapacitet af dybstrøelse/møg

Dybstrøelse køres direkte fra stalden og kalvehytterne i container. Containeren køres umiddelbart herefter til Green Farm Energy, der aftager dybstrøelsen fra ejendommen.

Derved sker der 100 % direkte udbringning og der er ikke brug for yderligere opbevaring af dybstrøelse/møg på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den faste gødning vil ikke blive opbevaret på en møddingsplads men i en container med låg. Herved sikres det at der aldrig vil være problemer med at overdække den faste gødning på ejendommen.

Der stilles vilkår om at der skal være en aftale om afhentning af dybstrøelse og at den altid skal opbevares i container med låg.

VILKÅR

- Den faste gødning skal opbevares i container med overdækning indtil afhentning til biogas anlæg.
- Der skal foreligge en skriftlig kontrakt om afhentning af dybstrøelse til biogasanlæg. Når miljøgodkendelsen tages i brug.

5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke anden organisk gødning på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der kan ikke modtages anden organisk gødning da der ikke er marker tilknyttet ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår.

- Der kan ikke modtages anden organisk gødning på ejendommen.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelle ammoniakkrav

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % overholdes på ejendommen med 610 kg N pr år. Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er på i alt 2.296,77 N pr år, hvilket giver en meremission på 323 kg N pr år. Se bilag 12.8 for vejledende emissionsgrænseværdier.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-610,06 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)	
ST-42441	KvMa05	2819,60	2119,90	699,70	24,82%	0,00	0,00	347,10	1772,80	
		2340,80	1759,92	580,88	24,82%	0,00	0,00	288,16	1471,76	
	JeMa05	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
		965,80	726,90	238,90	24,74%	0,00	0,00	119,03	607,87	
	KvMa09	72,00	72,08	-0,08	-0,11%	0,00	0,00	-58,92	131,00	
		100,80	100,91	-0,11	-0,11%	0,00	0,00	0,00	100,91	
	JeMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
		35,70	35,74	-0,04	-0,11%	0,00	0,00	0,00	35,74	
	ST-50609	KvSm01	38,92	38,95	-0,03	-0,08%	0,00	0,00	-30,96	69,91
			52,00	52,04	-0,04	-0,08%	0,00	0,00	0,00	52,04
JeSm01		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
		18,84	18,79	0,05	0,26%	0,00	0,00	0,00	18,79	
KvTk01		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
		5,90	5,92	-0,02	-0,32%	0,00	0,00	0,00	5,92	
JeTk01		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00	
		3,74	3,74	0,00	-0,03%	0,00	0,00	0,00	3,74	
Sum		Nudrift	2930,52	2230,93	699,59		0,00	0,00	257,22	1973,71
		Ansøgt	3523,58	2703,96	819,62		0,00	0,00	407,19	2296,77

Figur 6.1.1: Beregninger fra husdyrgodkendelse om generel ammoniakreduktion.

Individuelle ammoniakkrav

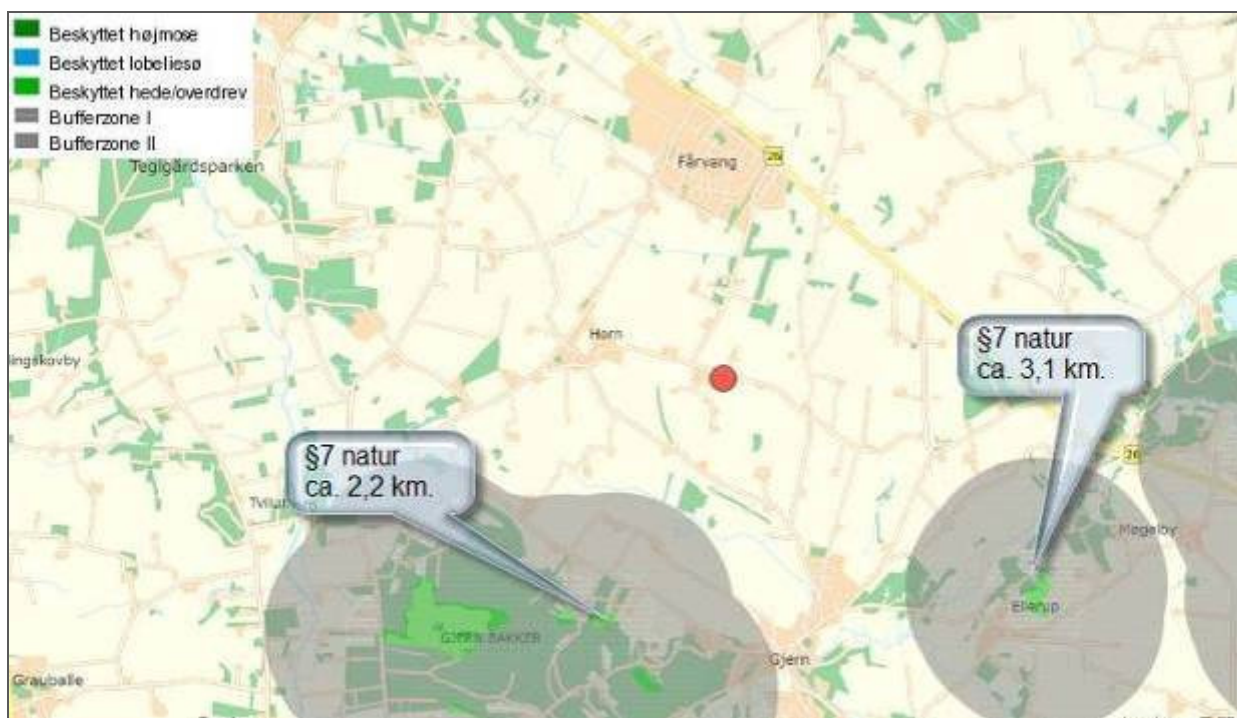
Da nærmeste § 7 naturområde ligger ca. 2,2 km fra ejendommene, skal der ikke foretages beregninger på højeste emission til dette og ansøger vurderer at ammoniakfordampningen fra ansøgt drift ikke vil påvirke naturarealet væsentligt.

Natura2000 naturområder

Det nærmeste Natura2000-område ligger ca. 2,3 km sydvest for ejendommen. Ansøger vurderer, at ammoniakfordampningen fra ansøgt drift ikke vil påvirke naturarealet væsentligt.

Der er ikke kendskab til bilag IV arter i området.

Se kort for placering af § 7 naturområde og Natura2000 naturområder på de næste sider.

Figur 6.1.2.: Placering af § 7 beskyttede naturområder i forhold til ejendommen.

Figur 6.1.3.: Placering af Natura2000 områder i forhold til ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der gælder for ændringer og udvidelser som er indsendt i 2010, at ammoniakfordampningen skal reduceres med 25 % i forhold til et reference tal for ammoniakfordampning fra stald og lager jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Fra stald og lager og ved gødningsudbringning sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder. Efter kommunens opfattelse er det relevant at gennemføre en vurdering af, om der optræder naturtyper, skove mv. inden for en radius af ca. 1 km fra anlægget, som kan forventes at blive berørt af udvidelsen. For natur og skove mv. i internationale beskyttelsesområder og anden særligt højt værdisat natur kan det efter kommunens opfattelse i visse tilfælde blive relevant at gennemføre vurderingen af væsentlig risiko i en væsentligt større afstand indtil 2 km fra anlægget.

Ammoniakemission fra stald og lager i ansøgt drift:

Samlet emission fra anlæg: 2296,77 Kg N/år

Meremission fra anlæg: 323,06 Kg N/år

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Naturområder 0-1000 m fra anlægget

Umiddelbart øst for stalden findes et vandhul på ca. 1000 m². Vandhullet er besøgt af Århus Amt i 2002. Ved besøget blev der fundet en ret artsrig vegetation og en stor bestand af butsnudet og/eller spidssnudet frø, samt haletudser. Se bilag 12.11

På nyere luftfotos fremstår vandhullet som en del af et haveanlæg med tætklippet græs omkring og der er tegn på udbredt forekomst af trådalger i vandet. Vandhullet og vegetationen i området vurderes at være påvirket af næringsstoffer og udvidelsen vurderes ikke at ændre naturtilstanden i vandhullet. Udvidelsen vurderes således heller ikke at medføre negative konsekvenser for en eventuel forekomst af spidssnudet frø, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Ca. 200 meter nord for ejendommen og 200 meter sydvest for ejendommen ligger 2 mindre vandhuller på dyrkede arealer. Vandhullerne er tilgroede og helt omgivet/skygget af vedplanter.

Vandhullerne vurderes på grund af deres beliggenhed midt på dyrkede arealer og deres tilgroningsgrad at indeholde et meget beskedent naturindhold. Vandhullerne vil således ikke blive påvirket af udvidelsen.

400 meter mod øst ligger et mindre naturområde med en sø omgivet af lidt eng. Lokaliteten er besøgt i 2002 og fremstod ved denne besigtigelse som et vandssted for græssende kreaturer som stort set havde trådt hele bredzonen op. Ved besigtigelse i 2012 var der en hættemågekoloni i søen. Af andre ynglefugle kan nævnes gråstrubet lappedykker, blishøne, knopsvane m.fl.

Mod sydøst findes desuden et meget tilgroet moseområde, samt et par småsøer. Småsøerne fremstod ved en besigtigelse i maj 2012 med faste, stejle brinker med tætgræsset vegetation ned til vandkanten. I søen voksede der en del svømmende vandaks og langs søbredden voksede bredbladet dunhammer, vejbred skebred m.m.

Der er ikke fundet særlig kvælstoffølsom natur på lokaliteterne og udvidelsen vurderes ikke at påvirke disse naturområder.

Nørbæk enge, som ligger ca. 1000 meter mod syd består af en række B-målsatte eng og moseområder. Området er Besigtiget af Århus Amt den 29. maj 2002. Ved besigtigelserne blev områderne beskrevet som en blanding af natur- og kulturrenge med vældprægede pletter med mere artsrig vegetation. Der blev fundet maj-gøgeurt og engblomme på en af moselokaliteterne.

På baggrund af manglen på særligt kvælstoffølsomme arter generelt vurderes tålegrænsen for det konkrete eng- og moseområde at ligge omkring 20-25 kg N/ha/år. Merdepositionen forventes på grund af udvidelsens størrelse og naturlokaliteternes beliggenhed i forhold til ejendommen at være meget lav.

Udvidelsen vurderes på den baggrund ikke at udgøre en væsentlig trussel mod naturtilstanden på lokaliteterne.

Internationale beskyttelsesområder

Nærmeste EF-habitatområde er nr. 45 Gudenå og Gjern Bakker, som ligger mere end 2 km sydvest for det eksisterende gårdanlæg se figur 6.1.3.

Gjern Bakker er blandt andet udpeget på grundlag af naturtyperne: "Våde dværgbusksamfund med klokkelyg (Våd hede, 4010), Tørre dværgbusksamfund (Tør hede, 4030), Hængesæk og andre kær-samfund dannet i flydende vand (7140) samt stilkegeskov og krat på mager bund (9190).

På grund af afstanden mellem ejendommen og Natura2000-området forventes ammoniakdepositionen at være ubetydelig og udvidelsen vil ikke udgøre en trussel mod naturtyperne i Natura2000-området.

Natur på eller nær udbringningsarealer

Der vil være en vurdering af arealerne i forbindelse med miljøgodkendelsen for Forten 18,

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår:

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet lugtgeneafstande, der skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen i figur 6.2.1. På figur 6.2.2 ses desuden afstanden til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. For alle stalde gælder det, at der er mere end 1,2 gange geneafstanden til naboer.

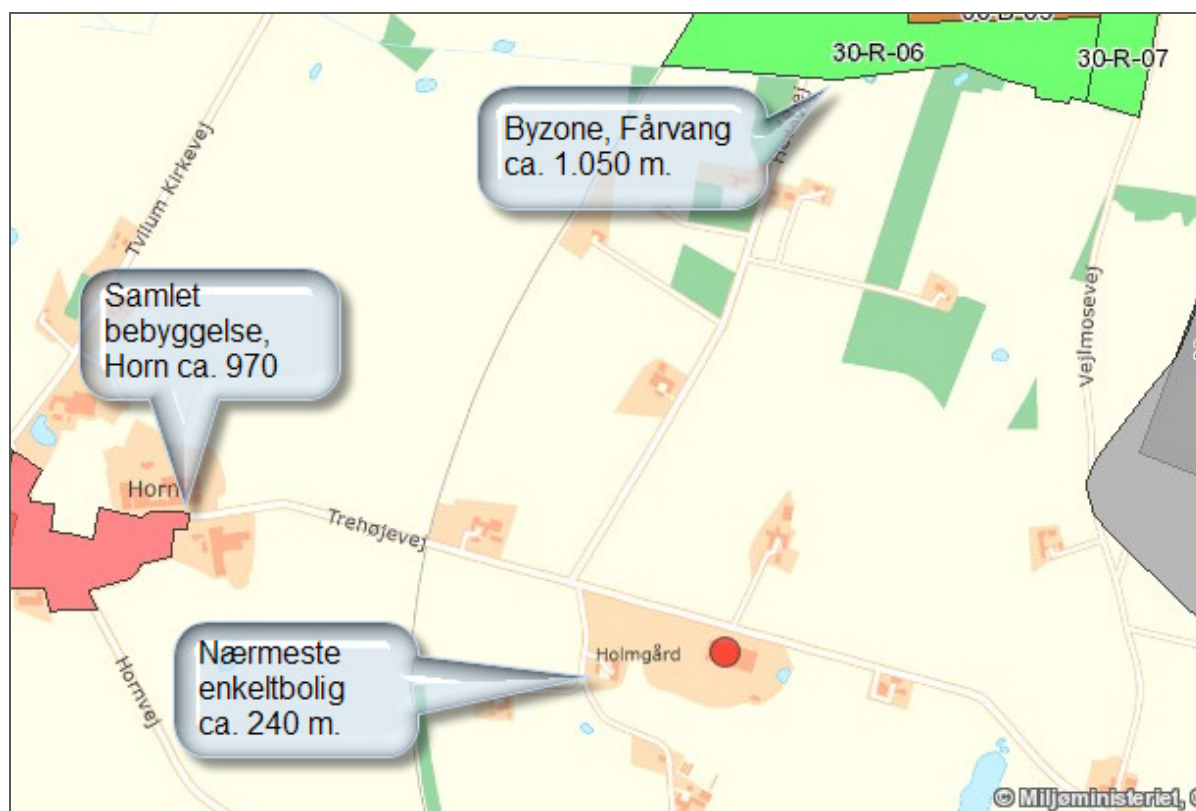
Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af geneafstanden indgår også øvrige husdyrbrug i området. I denne ansøgning er der ikke andre husdyrbrug nær nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone der skal medtages i beregningerne af lugtgeneafstandene. Se figur 6.2.1 og 6.2.2.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	279,31	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	190,57	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	86,90	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Figur 6.2.1: lugt gene afstande fra husdyrgodkendelse.

Figur 6.2.2.: Kort over naboers placering

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. Da der i stalden er naturligventilation, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring stalden.

Herudover vil stalde og foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold og så lugtgenerne mindskes.

Da ejendommen er beliggende fri og overholder lugtgeneafstandene er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen (jf. vejledning fra miljøstyrelse).

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med afhentning af gylle samt ved udbringning af gylle på udbringningsarealerne. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Selve udbringningen af gylle vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller nedfældes i græsmarker og sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Der sker fremover ikke udbringning af dybstrøelse på arealerne.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår normalt indenfor normal arbejdstid.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Forhold som kan have betydning for lugtmission kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er naturlig ventilation i stalden så den givne mængde luft bliver blandet godt op inden det falder ned omkring stalden.

Lovens minimumskrav til lugtgene afstande til nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke er behov for vilkår.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Skadedyrsbekæmpelse

Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Der er på ejendommen kommunal bekæmpelse af rotter.

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Silkeborg Kommune vurderer, at hvis der bliver rengjort og vedligeholdt ofte, så der ikke er nogen risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er dog vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer.

Den faste gødning opbevares ikke på møddingsplads men i container med låg, desuden bliver containeren hentet umiddelbart efter udmugning. Dette vil minimere produktionen af fluer fra gødningen betydeligt.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget. Kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger som minimere generne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og frakørselsforhold

Kørsel til og fra produktionen sker primært ad Trehøjevej, der er en mindre kommunevej. Der er gode oversigtsforhold ved ud - og indkørsel til ejendommen.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med mælk, husdyrgødning og grovfoder. Transporterne med grovfoder er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver dag, afhentning af gylle 3 gange i ugen og afhentning/levering af tyrekalve sker ca. hver 2. uge.

På dage med ensilering er der en rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støjgener.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Se nedenstående skema for antal af transporter. Se også bilag 12.10 for kort med indtegnede transportveje.

Tabel 6.4.1.: Tabel med udvikling i transporter.

Transporter med:	Nudrift ca.	Udvidelse ca.
Afhentning af tyrekalve	24	24
Afhentning af dyr til slagt	10	12
Afhentning af mælk	365	365
Ilægning af grovfoder i plansiloer og transport af halm	450	600
Levering af kraftfoder og mineraler	20	25
Døde dyr	10	12
Gylle	260	330
Dybstrøelse	15	15
Brændstof	6	7
Affald	12	14
Andet/diverse	15	20
I alt	1.173	1.424

Kort over transportvej med gylle findes som vedhæftet bilag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport af gylle til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 12.8.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelser i øvrigt, når nedenstående vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten og mindst en gang dagligt.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Grænseværdier for virksomhedens samlede støjbidrag

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde og afhentning af dyr.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Støj fra ventilationsanlæg

Der er ikke støj fra naturlig ventilation.

Støj fra korntørringsanlæg

Der er ingen korntørringsanlæg på bedriften og dermed ingen støj herfra.

Støj fra transporter

Støj fra transporter vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og afhentning af mælk og husdyrgødning.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Støj fra kompressor

Der kan være støj fra kompressorerne der er tilknyttet mælkekølingsanlægget og malkeanlægget. Det vurderes, at de ikke udgør en støjgene for naboer, da de står inde i bygningerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt. Der vil med omlægningen ikke ske nogen væsentlige ændringer i støj niveauer fra ejendommen.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder' overholdes.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støv fra foderhåndtering

Der vil forekomme mindre støvgener ved daglig håndtering af foder, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga. den lave støvmængde og afstanden til dem.

Støvgener ved høst

Der vil forekomme mindre støvgener ved høst og ilægning af foder i lager, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga. afstanden til naboerne og den forholdsvise korte periode arbejdet foregår i.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at støvgener fra husdyrbrugets produktions-anlæg generelt vil være lavt.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, må forventes at blive på samme niveau som før ændring af dyreholdet.

Silkeborg Kommune vurderer, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår.

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lys i staldene

I staldene er lyset tændt efter behov. Tidsrummet kan variere mellem 04-24.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten, men der vil være vågelys så dyrene kan orientere sig.

Udendørslys

Udendørslamper er styret af sensor og dermed tændt efter behov.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

I bilag 12.1-12.3 findes oversigt over placering af udendørslys.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at der ikke sker nogen øget gene fra lyskilder, da udvidelsen sker i eksisterende stald så der derfor ikke vil være tændt lys mere end nudrift.

Belysningen vil derfor ikke give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

Da ansøger har flere ejendommen med husdyr er det besluttet at samle arealdelen i ansøgningen for Forten 18, 8860 Ulstrup. Denne ansøgning bliver godkendt 2012 i Favrskov Kommune.

I forbindelse hermed skal Silkeborg Kommune godkende de udbringningsarealer der er beliggende i Silkeborg Kommune.

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle arealer er tilknyttet miljøgodkendelsen på ansøgers anden ejendom Forten 18 i Favrskov Kommune. De arealer der ligger i Silkeborg Kommune vil blive vurderet i forbindelse med godkendelsen af Forten 18.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den husdyrgødning der kommer tilbage fra biogasanlægget, bliver udbragt på arealerne der er tilknyttet Forten 18, der er beliggende i Favrskov Kommune. Vurdering og godkendelse af disse arealer vil blive behandlet i ansøgningen om miljøgodkendelse på den ejendom. Der er derfor ikke lavet en vurdering af arealerne i denne godkendelse. Vilkår til driften af arealerne vil ligeledes fremgå af godkendelsen til Forten 18.

VILKÅR

- Vilkår for arealerne fremgår af godkendelse for Forten 18.

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle vurderinger af arealerne fremgår af miljøgodkendelsen til Forten 18.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

- Al husdyrgødning produceret på Trehøjevej 17 skal afsættes til Biogas anlæg
- Det skal kunne dokumenteres at al produceret husdyrgødning afleveres til biogas anlæg. .
- Alle vurderinger af arealerne fremgår af miljøgodkendelsen til Forten 18.
-

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSES- KRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke kendskab til bilag IV nær ejendommen eller ved udbringningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bilag IV arter

Der er 1000 meter til nærmeste sted, en mose, der er registreret butsnudet frø sydvest for ejendommen.

Afstanden til anlægget er så stor hvorfor det vurderes at udvidelsen ikke påvirker arterne eller deres levesteder negativt.

Silkeborg Kommune har ikke kendskab til andre forekomster af beskyttede dyre- og plantearter efter EF-habitatdirektivets bilag IV indenfor 2000 m. fra anlægget eller nær udbringningsarealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle vurderinger af arealerne fremgår af miljøgodkendelsen til Forten 18.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Samlet emission fra stald og lager beregnet i husdyrgodkendelse er 2296,77 kg N/år.

Overordnet Bat niveau for hele bedriften beregnet ud fra miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Tabel:8.1.1 Beregning af BAT niveau – Trehøjevej 17

Stald og dyregruppe	Antal	Emissionsgrænseværdi	Korrektionsfaktor	Resultat kg N
Malkeko, St.r., Fast, drænet gulv med max 5 % lysåbning	220	8	0	1718
Malkeko, St.r., Dybstrøelse (hele arealet)	7	14,420	0	101
Kviekalv, St.r. (0 - 6 mdr.), dybstrøelse	21	2,830	0,8749	52
Jerseyko, Fast, drænet gulv med max 5 % lysåbning	110	6,6	0	726
Jerseyko, Dybstrøelse (hele arealet)	3	11,910	0	36
Kviekalv, jersey (0-6 mdr.), dybstrøelse	10	2,140	0,8761	19
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	125	1,220	0,039	6
Tyrekalv, Jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	62	0,900	0,067	56
I alt				2713

Bedriften holder sig således under det overordnede beregnede BAT niveau.

BAT Energi

Der anvendes lavenergi lysstofrør i staldene, hvor det er muligt. Staldbelysningen rengøres ved skift af lysstofrør, så nytteværdien af belysningen er optimal. Udendørs belysning vil kun være tændt efter behov. Indendørs staldbelysning er tændt efter behov, normalt i tidsrummet 04-24.

Der er naturlig ventilation i staldene der ikke forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Varme fra mælkekølingen genanvendes til opvarmning af stuehuset.

BAT vand

Der er opsat flydere i køernes vandkar, der sikrer at vandkarrerne ikke flyder over. Vand fra køling af mælken genanvendes til drikkevand og vand fra rengøring af malkeanlægget genanvendes til rengøring af malkestalden.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt, med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på evt. overforbrug.

BAT management

Der er lavet en beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier og brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres. Se bilag 12.8.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcespild eller uhygiejniske forhold.

Der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Der er leverandørservice på malkebotterne. Herudover er der løbende vedligehold af ejendommens maskiner.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Ca. 11 gange pr år udføres der mælkekontrol, hvor hver enkelt ko kontrolleres for mælkeydelse og kvalitet.

Medicforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge. Der er ugentligt besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov.

Der er løbende kontrol med brunst, da hurtig og nøjagtig registrering af brunstige dyr reducere antallet af spildfoderdage.

Der udarbejdes foderplaner og foderkontrol på bedriften, så der løbende kan optimeres på foderforbruget og dermed forbruget af næringsstoffer.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Markdriften tilrettelægges, således den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og så overfladisk afstrømning undgås. Der føres journal over udbringning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af

kommende sæsons udbringning. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af husdyrgødning og handelsgødning dokumenteres.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved udkørsel af husdyrgødning tages der hensyn til naboer, således at der tages hensyn til evt. større begivenheder som f.eks. konfirmation eller bryllup. Derudover tages der højde for vindretning i forhold til naboer, når der køres gylle ud.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag på de andre ejendommen, der hører under bedriften.

Døde dyr afhentes hurtigst muligt.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

BAT foder

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Det forsøges konstant at optimere indholdet af råprotein og fosfor i foderet, så der tabes færrest mulige næringsstoffer i husdyrgødningen.

BAT staldindretning

Bedriftens ansvarlige har fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø og dyrenes velfærd. Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Der er fast gulv med skrabere, 2 % hældning og dræn i stalden..

Fravalgt BAT:

Gylle forsuring:

Forsuring af kvæggylle er fravalgt da al husdyrgødning leveres til Thorsø Miljø- Biogas. Brugen af svovlsyre til forsuring af gylle nedsætter gasudbyttet i biogasanlægget. Da der fortsat er ønsket om at levere husdyrgødning til biogasanlæg, for at bidrage til en mere miljøvenlig energiproduktion, er gylleforsuring er fravalgt. Forsuring af gylle i staldene er desuden af minimal betydning, da der kun er en mindre del med spaltes.

Gyllekøling:

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde, hvorfor gyllekøling er fravalgt i staldene.

Gylleseparering

Gylleseparering er ikke omfattet af BAT – byggeblade for husdyrbrug med kvæg. Gylleseparering er et virkemiddel, der ændrer fosfor-kvælstof fordelingen i gyllen, så der i separeret gylle (den flydende fraktion) opnås højere kvælstofindhold i forhold til fosfor. I den pågældende ansøgning er alle arealer tilknyttet ejendommen Forten 18. I denne godkendelse bliver der stillet vilkår i forhold til harmoni areal og fosfor overskuddet på markerne.

BAT opbevaring af husdyrgødning – på andre ejendomme på bedriften

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring. En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet. Der er konstant flydelag på gyllebeholderne og efter omrøring/udbringning kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken er etableret flydelag. Der føres logbog over flydelaget, så der sikres at det lever op til kravene.

BAT udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse. Husdyrgødning udbringes også under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i afgrøderne eller nedfældes i sort jord forud for etablering af vårsæd og i græs. Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle køres ud på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik¹⁰ til at nedbringe eventuelle gener fra stalde og husdyrgødningsopbevaringsanlæg mm. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

---

¹⁰ BAT= Best Available Technique (bedste tilgængelige teknik), som skal anvendes jf. EU's IPPC-direktiv (IPPC = Integrated Pollution Prevention and Control).

Princippet om BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT-krav kan altså indebære et krav om mindre forurening end det fastsatte beskyttelsesniveau. Beliggenhed i et særligt følsomt område skærper ikke kravet om BAT.

Silkeborg Kommune vurderer, på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

For § 12 miljøgodkendelser gælder det at redegørelsen som minimum skal indeholde en vurdering og beskrivelse af de gældende BAT-byggeblade for de pågældende dyretyper, og en beskrivelse af om landbruget lever op til kravet om BAT. Derudover skal der også være en beskrivelse af følgende punkter:

- Godt landmandskab/management
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
  - Foder.
  - Staldindretning.
  - Forbrug af vand og energi.
  - Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Det overordnede BAT niveau for hele bedriften.

Miljøklagenævnet har den 3. november 2010 truffet en principiel afgørelse om BAT- og habitatvurderinger i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen stadfæster, at kommunerne i godkendelser skal anvende de metoder, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af BAT.

I forhold til BAT-vurderingerne stadfæster nævnet, at kommunerne skal tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Et centralt omdrejningspunkt i Miljøstyrelsens metode til fastsættelse af BAT-standardvilkår er, at kommunen skal tage udgangspunkt i, at emissionsniveauet for BAT-vilkår fastsættes for hele anlægget. Nævnet præciserer således i afgørelsen, at emissionsniveauet skal beregnes for det samlede anlæg og ikke specifikt for de enkelte dele af anlægget.

Husdyrbrug giver anledning til tab af kvælstof ved fordampning af ammoniak. Dette tab kan modvirkes i flere led af produktionen ved hjælp af flere forskellige teknikker og teknologier.

De teknikker og teknologier, der kan begrænse ammoniakfordampningen fra anlægget, består af følgende metoder.

- metoder der begrænser dyrenes udskillelse af kvælstof gennem fodrings-optimering,
- Valg af gulvsystemer med lavt ammoniaktab.
- metoder der begrænser tabet af ammoniak fra husdyrgødningen under transport og lagring, samt
- Metoder der opsamler ammoniak fra luften ved rensning af ventilationsluften.

Det er muligt at kombinere disse teknikker og teknologier på flere måder, og det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at kommunen ikke kan stille krav om anvendelse af en bestemt teknik – dette valg skal ansøgeren selv træffe. Derimod kan kommunalbestyrelsen fastlægge emissionsgrænseværdier for anlægget, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

En vurdering af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT, bør derfor indeholde en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed.

Selv om der ansøges om, at udvide dyreholdet i en eksisterende stald, hvor det kun er en del af anlægget som skal gennemgribende reoveres, skal der som udgangspunkt foretages en vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed.

Til brug for vurdering af et opnåeligt emissionsniveau for eksisterende dele af anlægget har Miljøstyrelsen fastlagt vejledende emissionsgrænseværdier, som kan efterleves uden væsentlige ændringer af staldanlægget. Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen heraf taget udgangspunkt i den metodiske tilgang, som er anvendt ved fastlæggelse af emissionsgrænseværdierne for nye anlæg, herunder vurderingen af hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt. De vejledende emissionsgrænseværdier kan således opnås i eksisterende anlæg med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 1 % af de samlede produktions-omkostninger.

Det overordnede Bat niveau beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for malkekvæg. Det overordnede Bat emissionsniveau ligger på 2713 kg N/år. Den samlede emissionsværdi fra stald og lager er på 2296,77 kg N/år. Husdyrbruget overholder således det overordnede bat ammoniakemissionsniveau.

Der er ikke lavet tilpasninger for at nå det overordnede ammoniak emissions niveau for hele bedriften.

Vurdering af management/godt landmandskab

Silkeborg Kommune vurderer at BAT i forhold til management er fyldestgørende da:

- Der føres dagligt tilsyn med produktionen, således at små fejl bliver løbende udbedret.
- Vand og Energiforbruget opgøres en gang om året.
- Der udarbejdes mark og gødningsplaner.
- Der føres sprøjte journal.
- Der er lavet beredskabsplan.
- Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler.
- Der er ugentligt besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov.
- Der udarbejdes foderplaner og foderkontrol på bedriften, så der løbende kan optimeres på foderforbruget og dermed forbruget af næringsstoffer.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:

Vurdering af foder

Ansøgers beskrivelse af fodring fremgår også af afsnit ”4.3 fodring”. Opbevaring af foder på ensilagepladserne og fodersiloerne samt blanding af foder forgår korrekt og forsvarligt.

Der udarbejdes løbende foderplaner efter de nyeste normer og viden på området. Der er i den anledning opmærksomhed på fosforindholdet i foderet som søges minimeret mest muligt, dog naturligvis under hensynstagen til dyrenes velfærd og produktion. Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor foder ved anvendelse af det beskrevne.

Vurdering af staldindretning

Udvidelsen sker i eksisterende stald. Stalden overholder det overordnede BAT niveau for ejendommen.

Det er vurderet, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknik indenfor staldindretning på følgende punkter:

- Stalden er indrettet med naturventilation.
- Stalden er med fast gulv, skrabere 2 % hældning og dræn.
- Der er varmegenvinding af kølevandet fra mælketanken. Varmen herfra anvendes til opvarmning af stuehuset.

For yderligere beskrivelse af staldsystemet se desuden afsnit ”4.1 Husdyrhold og staldindretning”. Kommunen vurderer samlet set, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor staldindretning ved anvendelse af det beskrevne.

Vurdering af forbrug af vand- og energiforbrug

Se beskrivelse og vurdering i afsnit ”4.5 energi- og vandforbrug”.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkelig omfang inden for forbrug af energi og vand ved overholdelse af det beskrevne og de oplyste forbrugstal overholdes.

Vurdering af opbevaring/udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle).
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur.
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter.
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha.
- krav til efterafgrøder.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen med risiko for afstrømning eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Uanset om det er et økologisk landbrug eller et konventionelt forbruges der mindre kvælstof end, de økonomisk optimale mængder. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Det er kommunens vurdering at ansøger opfylder kravet om BAT til opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurdering

Af ansøgningen fremgår det at der er taget forholdsregler indenfor management, energi og vand forbrug, foderteknologi, staldindretning og håndtering og opbevaring af husdyrgødning i forbindelse med driften.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik.

Det vurderes derfor at bedriften overholder kravet om BAT for § 12 husdyrbrug med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet nogle vilkår i dette afsnit. Der kan i de enkelte afsnit om foder, staldindretning, være vilkår som er relateret til BAT.:

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER KUN § 12

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Da udvidelsen sker i eksisterende bygninger er der ingen alternativer til placering af bygninger.

Det vurderes, at der er fundet den optimale placering af asfaltpladsen til kalvene i forhold til ejendommens udseende, logistik og afløb til fortank.

Af hensyn til ejendommens udseende, og da der sker levering til Thorsø Miljø- og biogas 3 gange i ugen, er det fravalgt at etablere en gyllebeholder på ejendommen.

Det forventes at det ansøgte projekt er fremtidssikret i de kommende 5-10 år, og at det vil give gode arbejdsforhold for ansøger og medarbejdere samt en god dyrevelfærd.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at der samlet set ikke kan opstilles væsentlige alternativer som kan sammenlignes eller vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativet beskriver forholdene hvis ikke udvidelsen finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned.

Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være u hensigtsmæssigt, da det pga. landbrugsproduktionens bytteforhold vil blive problematisk at drive en rentabel husdyrproduktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften.

0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktions-niveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljø-påvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i væsentlig negativ retning. Der opnås en vis forbedring eftersom der indføres nye teknikker og staldsystemer

.

Husdyrbrugets placering i området er vurderet med basis i at generne fra husdyrbruget påvirker naboerne mindst muligt.

Med hensyn til nabogener, set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring gården eller for de omkringliggende samfund – se afsnit 6 om forurening og gener fra husdyrbruget.

Det er Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser ved 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser, på mejerierne og slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved virksomhedens ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af bygninger, ensilagepladser og gyllebeholdere vil foregå i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Ejendommens bygninger skal vedligeholdes eller fjernes. Gyllebeholdere skal fjernes, når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, med mindre andet aftales med kommunen. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning i henhold til affaldsregulativerne.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen og der benyttes foderplaner.

Af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget samt producerede liter mælk i staldanlægget.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således staldanlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.

Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes i henhold til APV. Der er løbende sparring med faglige konsulenter, hvor driften af husdyrbruget gennemgås og diskuteres.

Gældende krav til dyrevelfærd er opfyldt og medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcspild eller punktforurening. Der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet og medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Der er leverandør service på malkerobotterne. Herudover er der løbende vedligehold af og løbende service på traktor og maskiner. Ca. 11 gange pr år udføres der mælkekontrol, hvor hver enkelt ko kontrolleres for mælkeydelse og kvalitet.

Der er ugentligt besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kravene til egenkontrol er dækkende via ansøgers beskrivelse af management og gennem udarbejdelse af beredskabsplan, herunder i forhold til de særlige vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen.

Ansøger oplyser, at husdyrbruget udfylder den lovpligtige logbog over gyllebeholdernes flydelag, og gyllebeholderne er omfattet af den lovpligtige beholderkontrol. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab efter gældende regler.

Virksomheden er omfattet af regler om:

- **APV (for bedrifter med ansatte)**

- **Driftsinstruks**

En driftsinstruks medvirker til at sikre, at de pågældende vilkår er indarbejdet i den daglige drift. Driftsinstruksen føres som en logbog, der samtidig er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves.

- **Driftsforstyrrelser og uheld**

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer.

Større uheld som f.eks. brud på gylletanke søges imødegået ved sikring gennem indretning og drift og overholdelse af gældende regler for kontrol af beholdere.

En beredskabsplan jf. afsnit 4.9 som er kendt af husdyrbrugets medarbejdere, vil kunne medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

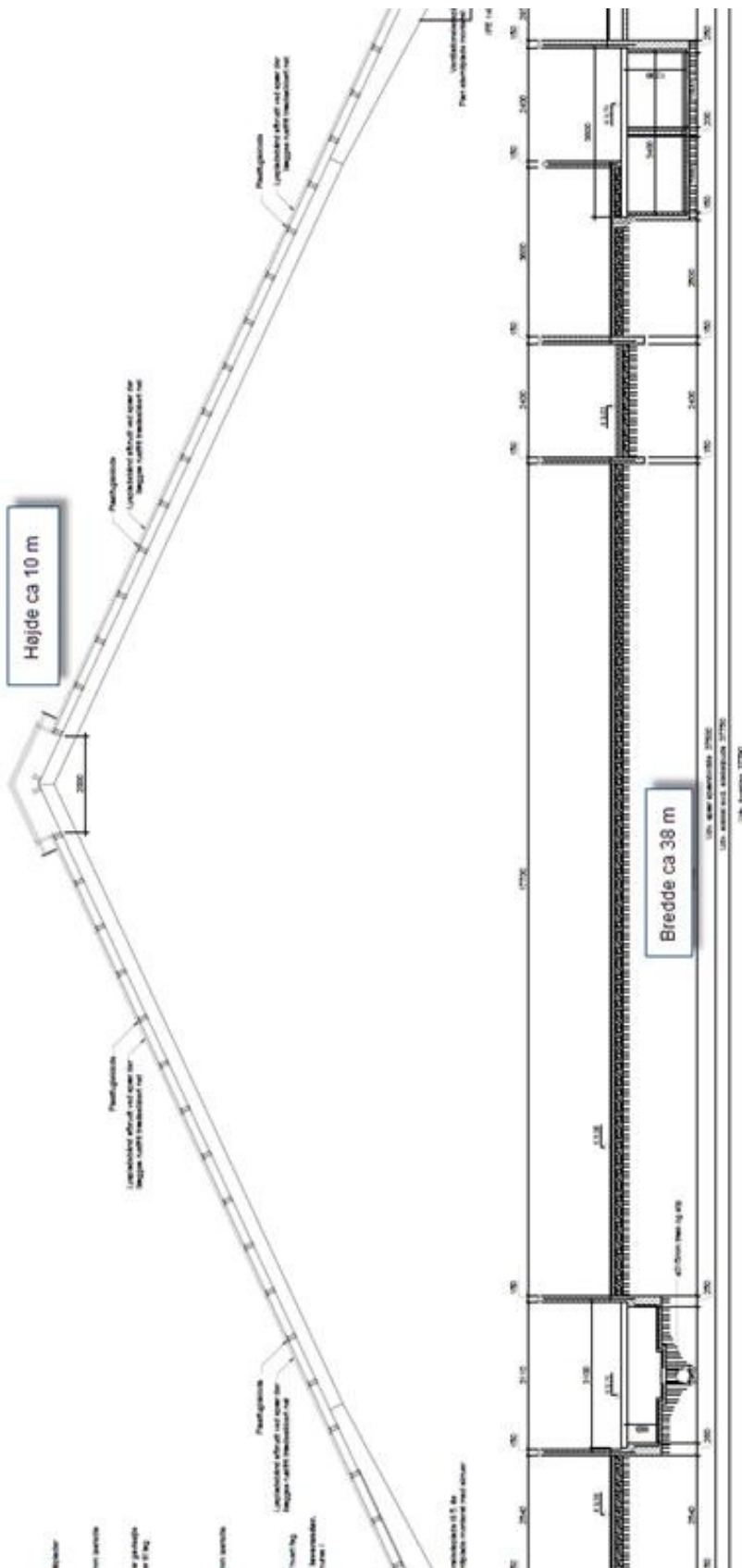
VILKÅR

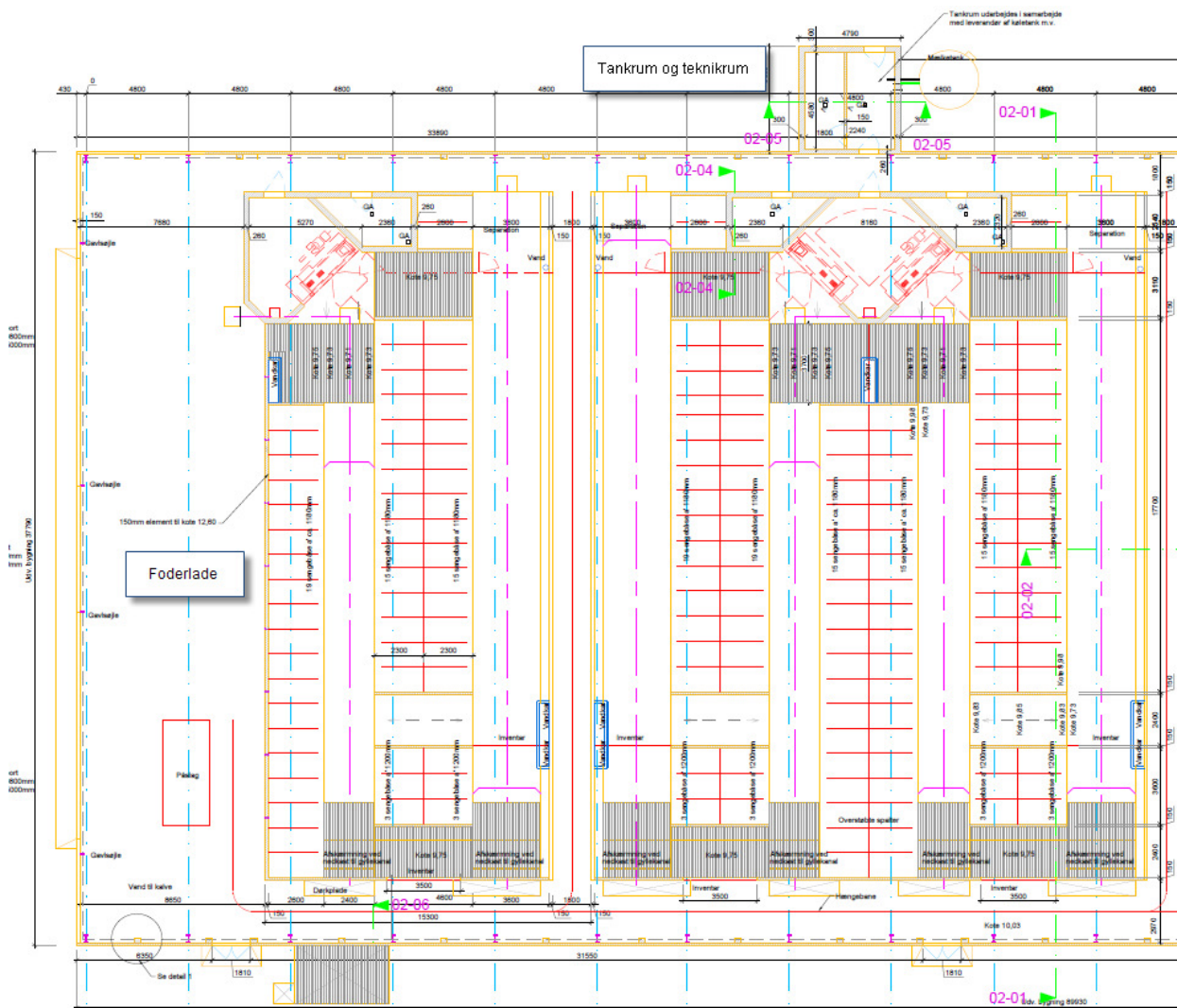
På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår.

12 BILAG

12.1 EKSISTERENDE STALD

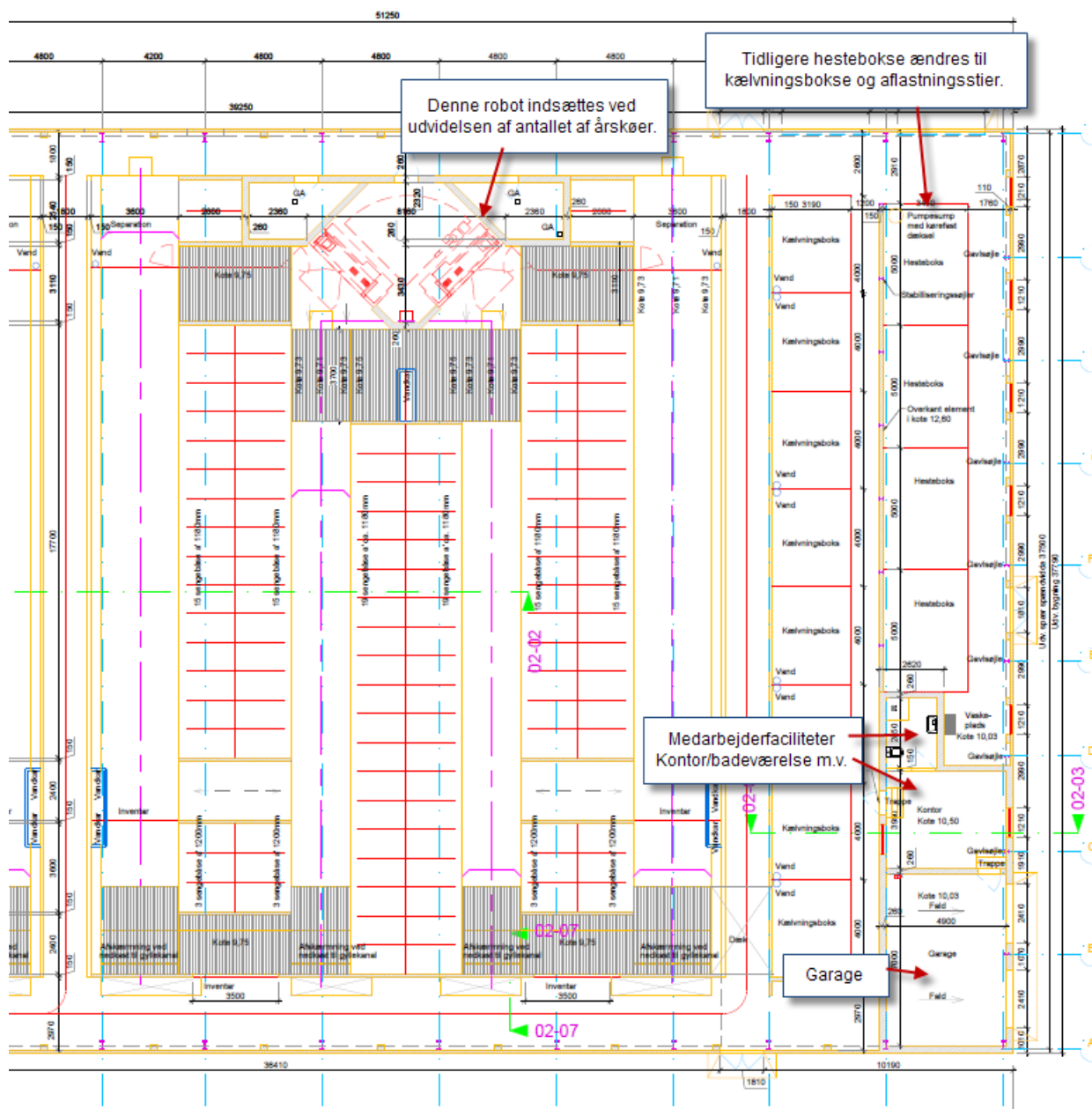

12.2 PLANTEGNING VEST

Staldens længde er ca. 90 m.

12.3 PLANTEGNING – ØST

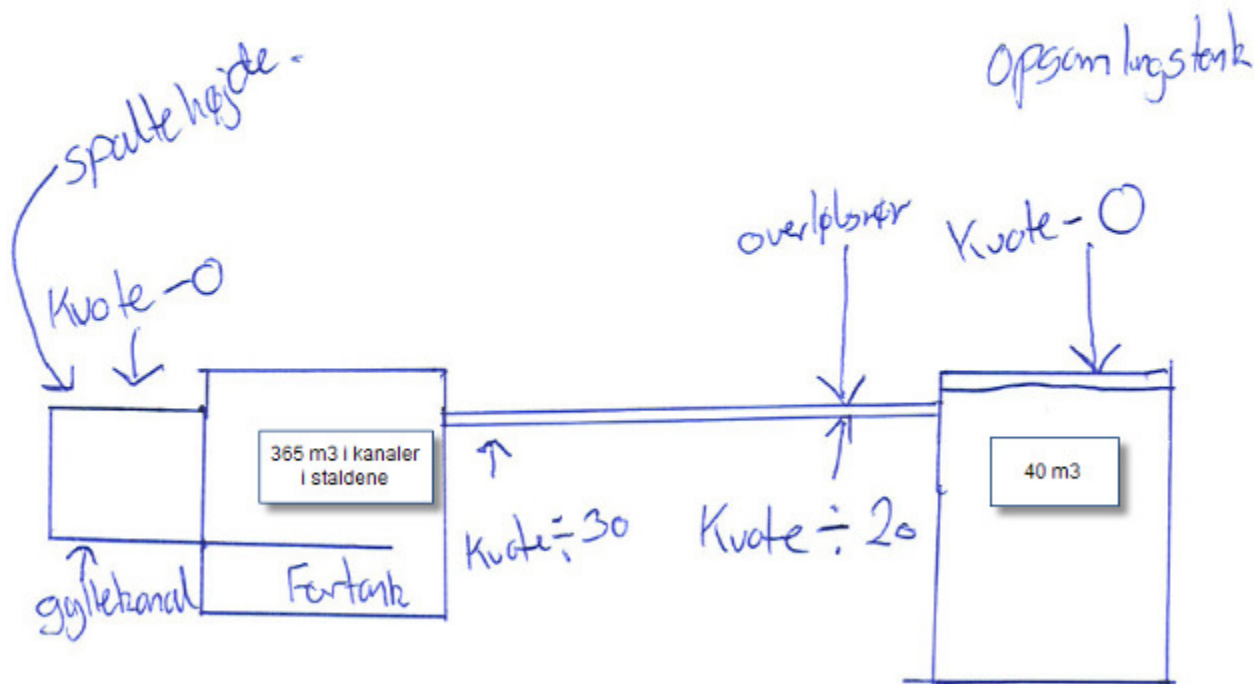

Staldens længde er ca. 90 m.

12.4 PRINCIPSKITSE MELLEM OPSAMLINGSTANKEN TIL VAND FRA PLAN-SILOEN OG FORTANKEN VED STALDEN.

I perioder, hvor der ikke kan ske udsprinkling af vand fra opsamlings tanken til markerne, er der overløb til fortanken og stalden.

Det vurderes at være maksimalt 3 mdr. pr år, der er tilbageløb til fortank og stald.

12.5 ERKLÆRING OM OPBEVARINGSKAPACITET

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: Herman Nielsen
 Adresse: Trehøjevej 17, 8882 Fårvang
 Kommune: Silkeborg Kommune

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årsvind	Ton i alt
220 køer – stor race	21,32	4.690 t
110 køer - jersey	17,62	1.938 t
Afløb fra plansiloerne – overløb ca. ¼ af året. *3.130 m ³ * ¼ *Beregnet af Peter Fabrin, Silkeborg Kommune februar 2010		783 t
Afløb fra asfaltplads med kalvehytterne. 20*40 m		560
I alt		<u>7.971 t</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Fortank 1	40 m ³	~ 100 %
Stalden	365 m ³	
I alt	<u>405 m³</u>	<u>100 %</u>

Svarende til opbevaringskapacitet til 18 dages produktion (en dags produktion er ca. 21,8 m³).
 Husdyrgødningen afhentes af Thorsø Miljø- og Biogasanlæg 3 gange i ugen – mandag, onsdag og fredag/lørdag, hvilket svarer til afhentning af ca. 153 m³ pr uge.

Beregning af produktion af dybstrøelse/møg

	Ton pr. årsdyr	Ton i alt
7 køer – stor race	15,37	108 t
3 køer - jersey	12,80	38 t
21 kalve – stor race. Korr. Faktor 0,88	1,86	34 t
10 kalve – jersey. Korr. Faktor 0,88	1,85	16 t
Møg fra tyrekalve - anslået		10 t

I alt

206 t / 350 m³*

*1 ton dybstrøelse er ca. 1,7 m³

Opbevaringskapacitet af dybstrøelse/møg

Dybstrøelse køres direkte fra stalden og kalvehytterne i container. Containeren køres umiddelbart her-
efter til Green Farm Energy, der aftager dybstrøelsen fra ejendommen.

Derved sker der 100 % direkte udbringning og der er ikke brug for yderligere opbevaring af
dybstrøelse/møg på ejendommen.

Beregningen er udført af:

Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter

Dato:

6. maj 2010

 GRÅKJÆR MILJØCENTER
Hæstvej 46 - DK-8380 Tøne - Tlf. +45 4339 6384

Underskrift/stempel:

12.6 VEJLEDENDE EMISSIONSGRÆNSEVÆRDIER

Formler til korrektion for aldersgrænser opdræt

Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., tung race):

Type 1: Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor:

$$(((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0562) + 1,48) / 1,82.$$

Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., Jersey):

Type 1: Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor:

$$(((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0433) + 1,14) / 1,4.$$

- SDM/RDM: Småkalve fra 0-2 mdr.: 0,88
- Jersey: Småkalve fra 0-2 mdr.: 0,0,88

Vejledende emissionsgrænseværdier for køer – eksisterende anlæg

Tabel 4. Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT for eksisterende dele af anlægget, der ikke skal renoveres på godkendelsestidspunktet. Værdierne gælder for alle produktionsstørrelser.

Eksisterende staldsystem (uden yderligere miljøteknologi) ¹⁾	Emissionsgrænseværdi (husdyrhold, stald og lager) Kg NH ₃ -N pr. årsko Tung race / Jersey
Sengestald med spalter (Ringkanal og bagskyl)	10,64/8,78
Sengestald med spalter (Linespil)	8,00/6,60
Fast drænet gulv med max. 5 % lysning	8,00/6,60

Beregning af vejledende emissionsgrænseværdier

Stald og dyregruppe	Antal	Emissionsgrænseværdi	Korrektionsfaktor	Resultat Kg N
<i>Gyllesystemer</i>				
SDM/RDM køer	220	8,00	-	1.760
Jersey køer	110	6,60	-	726
<i>Dybstrøelse – fra tabel 2 bilag 12.7 til bkt</i>				
SDM/RDM køer i kælving og aflastning	7	14,4	-	101
Jersey køer i kælving og aflastning	3	Aflæst i ammoniak beregning	-	36
SDM/RDM småkalve 0-2 mdr.	21	2,83	0,88	52

Jersey småkalve 0-2 mdr.	10	2,15	0,88	19
I alt				2.694

NB: Tyrekalvene er ikke indregnet, da de kun udgør 1,27 DE

Vejledende emissionsgrænseniveau er opfyldt, da ammoniakfordampningen fra ejendommen kun er 2.296,77 kg N pr år. Altså er ejendommens ammoniakemission 404 kg N under BAT-niveauet.

12.7 BEREDSKABSPLAN MED TEKST OG KORT

UDKAST TIL:

Beredskabsplan for

Herman Nielsen, Trehøjevej 17, 8882 Fårvang

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Kort over brandslukningsudstyr, flugtveje m.v. (beredskabsplan)	12

Udarbejdet af: Herman Nielsen, maj 2010

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Dieseltank m.v.
- Afløb gylle, møddingsvand og ensilagesaft
- Strømafbryder og afbryder vand
- Slukningsmateriale
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i staldkontoret og har nr _____

Ejer og medarbejder har alle mobiltelefoner.

Ejer: 21750101

Driftsleder: _____

Medhjælper: _____

Medhjælper: _____

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	89641010	dag eller nat.
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	-----	dag eller nat.
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	-----	dag eller nat.
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	70214488	dag
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87282200	dag.
Dyrlæge, Per Dahlgård	kontaktes på telefon	40715001	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	-----	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	-----	dag eller nat.
Smeden	kontaktes på telefon	-----	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	-----	dag eller nat.
El-selskab -----	kontaktes på telefon	-----	dag eller nat.

NB: Manglende telefon nr påføres inden godkendelsen tages i brug.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren Herman Nielsen på 2175 0101

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Vandslange

Se bilag C.

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Herman Nielsen på 2175 0101

Kontakt miljømyndighederne på tlf 89701000

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber ud over anlægget og til vandboringen sydøst for stalden (se bilag A).

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Teleskoplæsser

Se bilag A, B og C.

Kemikalie og oliespild instruks

På ejendommen findes ikke pesticider

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Herman Nielsen på 2175 0101

Kontakt miljømyndighederne på tlf 89701000

Forsøg opdæmning for at undgå, at mælk, kemikalier og olie løber ud over anlægget og til vandboringen sydøst for stalden (se bilag A).

Opdæmning kan evt. fortages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af olie, kemikalier og mælk.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Teleskoplæsser

Se bilag A, B og C.

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedhanen sidder ved i vandboringen sydøst for stalden

Stophaner sidder i teknikrummet.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i teknikrummet

El-tavlesidder i teknikrummet

Der bruges automatsikringer

Se bilag A og C.

Strømsvigt instruks

- ❖ Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- ❖ Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.
- ❖ Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
- ❖ Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til _____ energi-selskab og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf _____

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler

På ejendommen findes ikke pesticider

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport vært sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

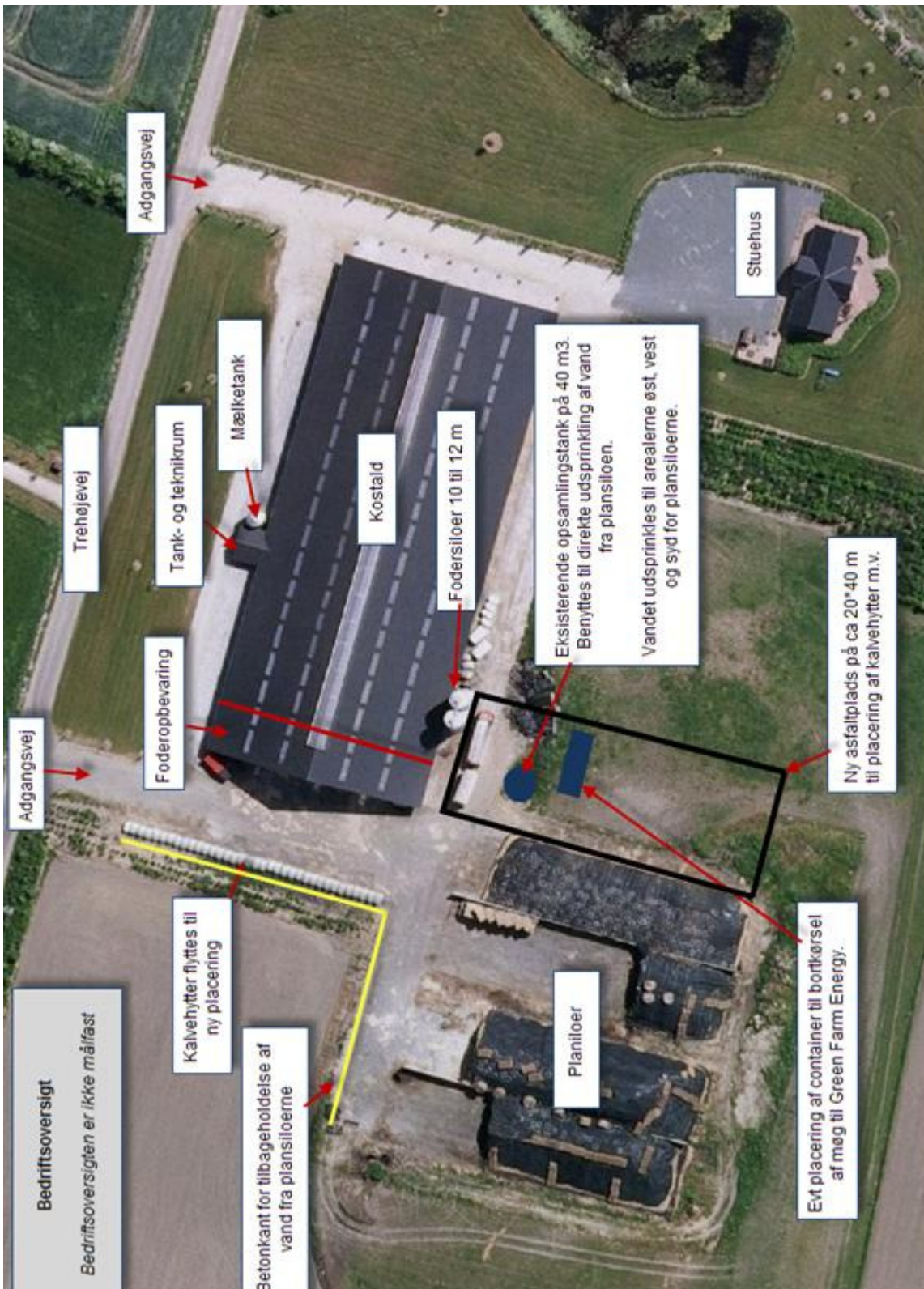
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

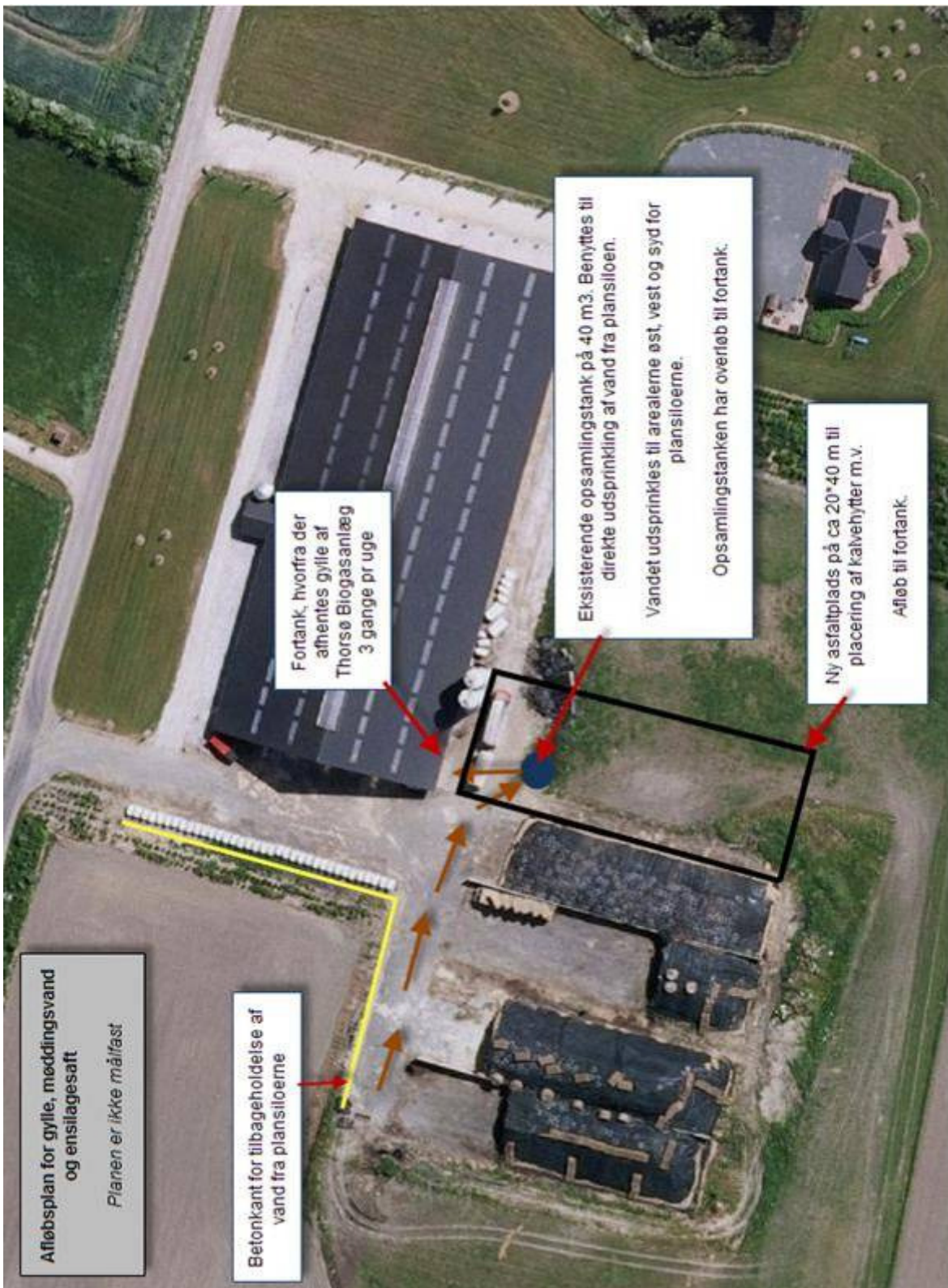
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

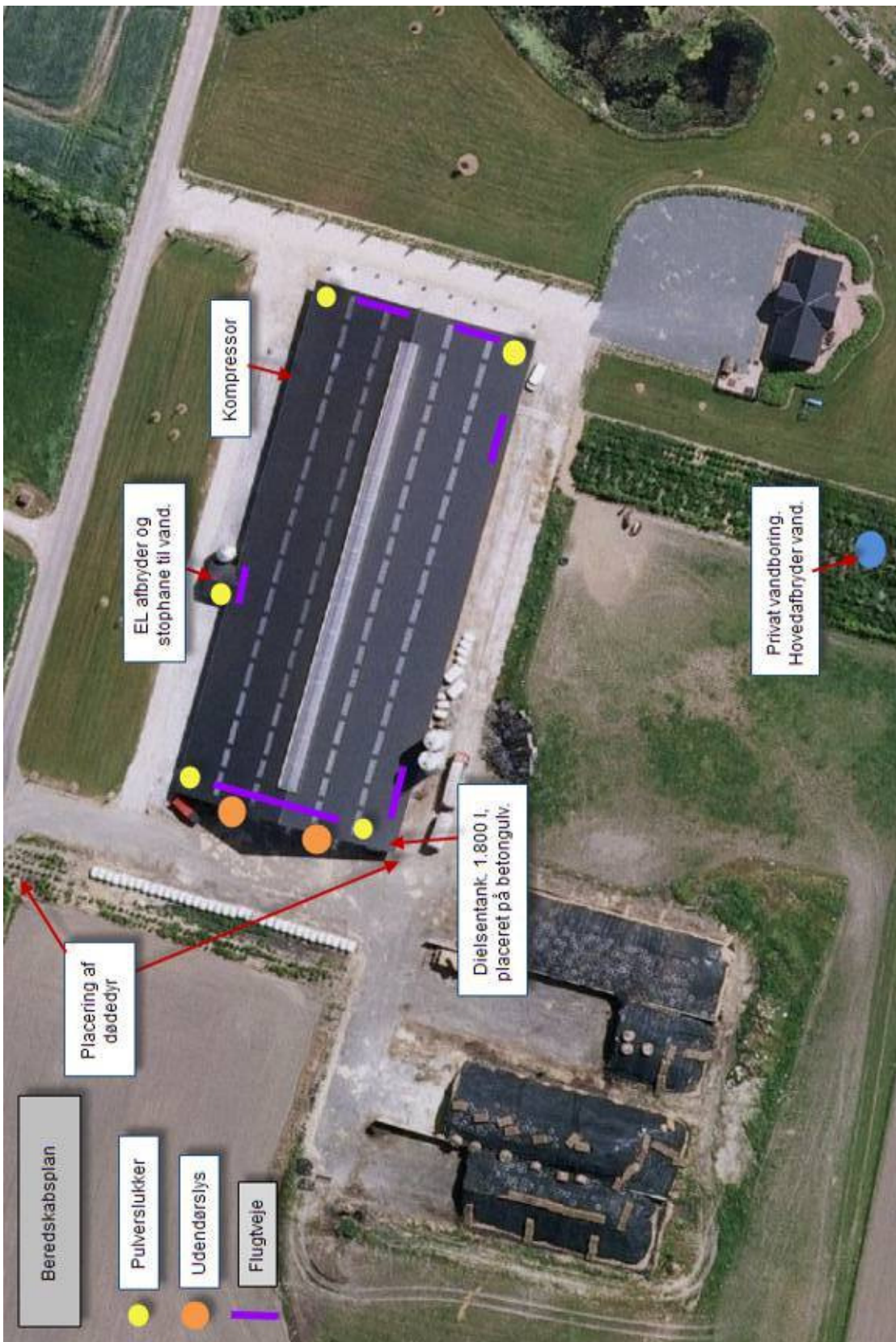
Bilag A: Kort over ejendommen (bedrifts oversigt)

Bilag B: Afløbsplan

Bilag C: Kort over flugt veje m.v.(beredskabsplan)

12.8 KORT MED TRANSPORT VEJE FRA EJENDOMMEN

12.9 KORT OVER SØER UMIDDELBART I FORBINDELSE MED EJENDOMMEN.

